

T.C.

**MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR ANABİLİM DALI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**SPOR LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN ANTRENÖRLÜK
MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARININ
İNCELENMESİ**

Cahit ZENGİN

Mardin 2025

T.C.
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**SPOR LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN ANTRENÖRLÜK
MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARININ
İNCELENMESİ**

Cahit ZENGİN

22900031

ORCID NO:0009-0002-1974-6905

TEZ DANIŞMANI
Doç.Dr. Mustafa TÜRKMEN

Mardin-2025

T.C.
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TEZ ONAYI

Enstitümüz Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı 22900031 numaralı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Cahit Zengin’in hazırladığı “Spor Lisesi Öğrencilerinin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi” başlıklı araştırma 07/11/2025 günü saat 13.00’da yapılan tez savunma sınavında oybirliği ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan	İmza
Üye	İmza
Üye	İmza

ONAY:

Bu tezin kabulü, Enstitü Yönetim Kurulu’nun.....tarih ve.....sayılı kararı ile onaylanmıştır.

...../...../2025

Enstitü Müdürü

ETİK BEYAN

Mardin Artuklu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içindeki bütün bilgileri etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tez çalışmasının hazırlık, bilgi, belge, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarda bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun davrandığımı,
- Tez çalışmada kullanılan tüm eserlere eksiksiz atıf yaptığımı ve kullanılan tüm eserlere kaynaklar/kaynakçada yer verdiğimi,
- Tez çalışmasının özgün olduğunu,
- Tez çalışmasının Mardin Artuklu Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programı” ile tarandığını ve hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan eder, aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabullendiğimi bildiririm.

Cahit ZENGİN

01/11/2025

ÖZET

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI SPOR LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN ANTRENÖRLÜK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Cahit ZENGİN

2025: 72 Sayfa

Bu araştırmanın amacı, spor lisesi öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarını belirlemek ve söz konusu tutumların çeşitli demografik ve sportif değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini incelemektir. Spor alanında istihdam olanaklarının sınırlı olması, öğrencilerin mesleki yönelimlerinde belirsizlikler yaratmakta ve özellikle spor liselerinde öğrenim gören gençlerin gelecekteki kariyer tercihlerini etkileyebilmektedir. Bu bağlamda, öğrencilerin antrenörlük mesleğine bakış açılarını ortaya koymak, hem eğitim politikalarının geliştirilmesi hem de spor sektörüne nitelikli insan kaynağı kazandırılması açısından önem taşımaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Turğut vd., (2018) tarafından geliştirilen ve geçerlilik-güvenirlilik araştırma yapılmış “Lise Öğrencilerinin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma grubu, 2023-2024 eğitim-öğretim yılı ikinci döneminde Mardin-Kızıltepe Spor Lisesi’nde öğrenim gören 68 kadın ve 233 erkek olmak üzere toplam 301 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırma, nicel araştırma yaklaşımlarından betimsel tarama modeli ile yürütülmüş; elde edilen veriler SPSS 26.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde betimsel istatistiklerin yanı sıra bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) tekniklerinden yararlanılmıştır. Araştırma bulguları, öğrencilerin antrenörlük mesleğine genel olarak olumlu tutum sergilediklerini ortaya koymuştur. Cinsiyet ve milli sporculuk değişkenleri açısından anlamlı farklılık bulunmazken, aktif spor yapma değişkenine göre anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Araştırma bulguları sonucuna göre, kadın ve erkek öğrencilerin antrenörlük mesleğine benzer tutumlarla yaklaştığını ve cinsiyetin belirleyici bir faktör olmadığını ortaya koymaktadır. Analiz sonucuna göre sınıf düzeyi ve branş gibi bazı demografik değişkenlerin öğrencilerin tutumlarını etkileyebildiği belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin spor yapma süreleri arttıkça antrenörlük mesleğine olan ilgilerinde farklılık olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar, öğrencilerin antrenörlük mesleğini potansiyel bir kariyer seçeneği olarak değerlendirdiklerini göstermektedir. Sonuç olarak, spor liselerinde mesleki yönlendirme ve rehberlik çalışmalarının artırılması, antrenörlük mesleğinin öğrencilere daha kapsamlı biçimde tanıtılması ve meslek algısının olumlu yönde geliştirilmesine yönelik uygulamaların desteklenmesi önerilmektedir. Bu tür araştırmaların, hem öğrencilerin kariyer planlamalarına katkı sağlayacağı hem de spor sektörünün nitelikli insan kaynağı ihtiyacının karşılanmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Antrenörlük, Spor Lisesi, Tutum, Mesleki Tutum

ABSTRACT

DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS AN ANALYSIS OF SPORTS HIGH SCHOOL STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS THE COACHING PROFESSION

Cahit ZENGİN

2025:72 Pages

The purpose of this study is to determine the attitudes of sports high school students toward the coaching profession and to examine whether these attitudes differ based on various demographic and athletic variables. Limited employment opportunities in sports create uncertainty in students' career orientations and can particularly impact the future career choices of young people attending sports high schools. In this context, exploring students' perspectives on the coaching profession is crucial for both developing educational policies and recruiting qualified human resources to the sports sector. The "Attitude Scale of High School Students Towards Coaching Profession," which was developed by Turgut et al. (2018) and whose validity and reliability studies have been conducted, was used as the data collection tool. The research group consisted of a total of 301 students, 68 female and 233 male, studying at Mardin-Kızıltepe Sports High School in the second semester of the 2023-2024 academic year. The research was conducted with the descriptive scanning model, which is one of the quantitative research approaches, and the obtained data were analyzed using the SPSS 26.0 package program. In addition to descriptive statistics, independent samples t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) techniques were used in the analysis of the data. The research findings revealed that the students had a generally positive attitude towards the coaching profession. While no significant difference was found in terms of gender and national athletics, a significant difference was found in terms of the variable of active sports participation. The research findings reveal that male and female students approach the coaching profession with similar attitudes, and gender is not a determining factor. The analysis revealed that some demographic variables, such as grade level and sports discipline, can influence student attitudes. Furthermore, students' interest in coaching varies as their sports participation increases. These results suggest that students are considering coaching as a potential career option. Consequently, it is recommended that career guidance and counseling efforts be increased in sports high schools, that the coaching profession be more comprehensively introduced to students, and that practices aimed at fostering positive perceptions of the profession be supported. It is believed that such research will both contribute to students' career planning and help meet the sports sector's need for qualified human resources.

Keywords: Coaching, Sports High School, Attitude, Vocational Attitude

ÖN SÖZ

Yüksek lisans eğitimim boyunca bilgi, tecrübe ve rehberliğiyle bana her zaman yol gösteren; araştırma yapmam, düşünmem, üretmem ve öğrenmeye devam etmem konusunda ilham veren, akademik hayata yönelmemde büyük etkisi olan kıymetli hocam Doç. Dr. Mustafa TÜRKMEN'e en içten saygı ve şükranlarımı sunarım.

Bu süreçte her zaman yanımda olan, desteklerini hiç esirgemeyen aileme ve kıymetli eşim Sümeyye Zilan ZENGİN'e gönülden teşekkür ederim. Tez yazım sürecinde bana katkı sunan değerli dostum Mehmet ERKAN'a da teşekkür ederim.

Ayrıca, anket sürecinde başından sonuna kadar desteklerini esirgemeyen Kızıltepe Spor Lisesi idarecilerine ve öğretmen arkadaşlarıma katkılarından dolayı teşekkür ederim.

Mardin/11/2025

Cahit ZENGİN

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar DİZİNİ.....	ix
KISALTMALAR DİZİNİ	x
GİRİŞ.....	1
Araştırmanın Amacı	3
Araştırmanın Önemi.....	3
Araştırmanın Problem ve Alt Problemleri.....	4
Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları	5
BİRİNCİ BÖLÜM.....	6
LİTERATÜR TARAMASI.....	6
1.1. Spor	6
1.1.1. Geçmişten Günümüze Spor	9
1.2. Antrenörlük Kavramı Tanımı ve Tarihçesi.....	11
1.2.1. 1932-1974 Yılları Arası Antrenörlük Tarihi	12
1.2.2. 1974-1981 Yılları Arası Antrenörlük Tarihi	14
1.2.3. 1982-1992 Yılları Arası Antrenörlük Tarihi	15
1.2.4. 1992-2013 Yılları Arası Antrenörlük Tarihi	16
1.3. Antrenörlük Kademeleri.....	17
1.4. Antrenörlük Kişiliği	18
1.5. Antrenörlerin Görevleri	20
1.6. Antrenör Tipleri	21
1.6.1. Otoriter (Otokratik) Antrenör	21
1.6.2. Gergin ve Tedirgin Antrenör.....	22
1.6.3. Gayretli ve İş Bitirici Antrenör	22
1.6.4. İyi Huylu ve Uysal Antrenör.....	22
1.6.5. Liberal (Umursamaz) Antrenör	22
1.6.6. Uzlaşmacı (İşbirlikçi) Antrenör.....	22
1.7. Antrenör Sporcu İlişkisi.....	23
1.8. Tutum	25
1.8.1. Tutumun Öğeleri (Abc Modeli)	26
1.8.1.1. Duygusal Öğesi.....	26
1.8.1.2. Bilişsel Öğesi	27
1.8.1.3 Davranışsal Öğesi	27

1.8.2. Antrenörlüğe Yönelik Tutumlar	28
İKİNCİ BÖLÜM	32
MATERYAL VE METOT.....	32
2.1. Araştırmanın Modeli.....	32
2.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi.....	32
2.3. Çalışma Grubu	32
2.4. Verilerin Toplanması	33
2.5. Veri Toplama Araçları.....	33
2.6. Verilerin Analizi	34
2.7. Etik Onayı.....	34
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	36
ARAŞTIRMA BULGULARI.....	36
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	43
TARTIŞMA VE SONUÇ	43
4.1. Cinsiyet Değişkeni İle İlgili Tartışma:	43
4.2. Yaş Değişkeni İle İlgili Tartışma:	43
4.3. Sınıf Seviyeleri Değişkeni İle İlgili Tartışma:	44
4.4. Aktif Olarak Spor Yapma Durumlarına, Spora Yapma Sürelerine Ve Haftalık Antrenman Sıklıkları Değişkenleri İle İlgili Tartışma:	44
4.5. Milli Sporcu Olma Durumu Değişkeni İle İlgili Tartışma.....	45
SONUÇ VE ÖNERİLER	46
ÖNERİLER	47
KAYNAKLAR	48
EKLER	54
EK-1: Bilgilendirilmiş Gönüllü Onay Formu	55
EK-2: Veli Onay Formu	56
EK-3: Etik Kurul İzni.....	57
EK-4 : İl Millî Eğitim İzin Belgesi	59
EK-5: Demografik Bilgi Formu	61
EK-6: Anket Çalışması.....	62
ÖZGEÇMİŞ.....	65

TABLÖLER DİZİNİ

Sayfa No:

Tablo 2.1. Spor Lisesi Öğrencilerinin Demografik Özelliklerine Ait Frekans ve Yüzde Dağılımları	32
Tablo.3.1. Öğrencilerin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	36
Tablo.3.2. Cinsiyete Göre Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutumlarda Ortaya Çıkan Farklılıkların Bağımsız Örneklem T-Testi Sonuçları	36
Tablo.3.3. Yaş Gruplarına Göre Antrenörlük Mesleği Tutumlarındaki Değişimlere Dair Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	37
Tablo.3.4. Sınıf Seviyeleri Arasında Antrenörlük Tutumlarındaki Farklılıkların ANOVA Analizi Sonuçları.....	38
Tablo.3.5. Aktif Spor Yapma Durumuna Göre Tutum Farklılıklarının Bağımsız Örneklem T-Testi Sonuçları	39
Tablo.3.6. Spor Yapma Süresine Göre Antrenörlük Mesleğine Bakıştaki Değişimlerin Varyans Analizi Sonuçları.....	40
Tablo.3.7. Haftalık Spor Yapma Sıklığına Göre Tutum Farklılıklarına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları.....	40
Tablo.3.8. Milli Sporcu Olma Durumuna Göre Antrenörlük Tutumlarındaki Farklılıkların T-Testi Bulguları.....	41

KISALTMALAR DİZİNİ

ABD: Anabilim Dalı

AEY: Antrenör Eğitim Yönetmeliği

BTSGMTGHHK: Beden Terbiyesi Ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun

GSB: Gençlik Ve Spor Bakanlığı

YÖK: Yüksek Öğretim Kurumu

YÖKK: Yükseköğretim Kurumu Kanunu

TDK: Türk Dil Kurumu

GİRİŞ

Antrenörlük eğitimi ve antrenman bilimi kavramlarının Türkçeye geçmesi, 20. yüzyılın ikinci yarısından sonra başlamıştır. Bu alanla ilgili yeterli yerli kaynak sayısının oldukça sınırlıdır. Yazıların birçoğu bizlere yurtdışından gelmekte olup bizlerin uyarlanmasıyla kullandığımız bilgilerdir. Geçmişten günümüze önemli değişimlerin olduğunu görmekteyiz. Türkiye’de bu değişim başka sebeplere dayanmaktadır Bunlar dünyadaki gelişmelerin takipçisi olmak, yeni meslek alanlarına yönelmek, sporda yaşanan gelişmeleri ve değişimleri takip etmek için değişime açık hale gelmiştir (Açıkada vd., 1992).

Antrenörlerin görevi; sadece sporcuları çalıştırması, başarılı olmaları için beklenti içerisinde olması, hareketleri gösterip yaptırması değil, onların kıymetli birileri olduklarını hissettirmeleri ve iyi bir kişilik özelliğine sahip olmaları gerektiğini ve sorunlara karşı onların yanında olmasını gerektiğini belirtmesidir (Güzel, 2008).

Genel olarak antrenörler; antrenman süreci, müsabaka hazırlığı, yönetimsel görevler ve eğitim faaliyetleri gibi dört temel alanda görev yapmaktadır. Bu görevler kapsamında: 1) Sporu bireylere öğretmek, eğitimlerini sağlamak ya da gerektiğinde danışmanlık yapmak gibi sorumlulukları bulunmaktadır. 2) Spor faaliyetlerine bireylerin katılımını sağlamak, bu süreci yönetmek ve değerlendirmek, 3) Karşılaşma, turnuva ve müsabakaları planlayarak düzenlemek, yönetmek ve sonrasında analizini yapmak, 4) Sporcuları müsabakalara hazırlamak amacıyla uygun antrenman programları planlamak, organize etmek, uygulamak ve değerlendirmek (Duffy, 2005).

Bu temel görevlerin etkin şekilde yürütülmesi ise her sürecin; planlanması, düzenlenmesi, değerlendirilmesi, araştırılması ve öz değerlendirme gibi yönetimsel işlevlerin sistemli biçimde tanımlanarak uygulanmasına bağlıdır (Ziyagil vd., 2013).

Antrenör, sporcunun yalnızca fiziksel yeterliliklerini değil, aynı zamanda teknik ve taktiksel becerilerini de geliştirmesinde önemli bir rehberdir. Sporcu bireyin sahip olduğu doğal yetenek ve bireysel çabalar başarıya ulaşmada temel bir rol oynasa da, bu yeterli değildir. Sporcunun performansını en üst düzeye çıkarabilmesi ve istikrarlı bir

başarı sergileyebilmesi, büyük ölçüde antrenörün bilgi, deneyim ve yönlendirmeleriyle mümkündür. Dolayısıyla, sporcunun sportif gelişiminde antrenör desteği vazgeçilmez bir unsurdur (Ongan vd., 2010).

Sporcunun performansını geliştirme sürecinde antrenörün katkısı oldukça belirleyicidir. Bireysel yetenek ve fiziksel yeterlilik, başarıya ulaşmada önemli bir zemin oluştursa da, bu unsurlar tek başına yeterli değildir. Antrenör, sporcunun teknik bilgisini pekiştiren, taktiksel farkındalığını artıran ve onu hedeflerine yönlendiren bir yol gösterici konumundadır. Bu bağlamda değerlendirildiğinde, sürdürülebilir bir sporcu başarısı için antrenör desteği hayati bir öneme sahiptir (Kızılet, 1991).

Tutum, bireyin bir nesneye, olaya, kişiye ya da duruma karşı geliştirdiği, duygusal, bilişsel ve davranışsal boyutları içeren öğrenilmiş bir eğilimdir. Bu eğilim, bireyin geçmiş yaşantılarının, deneyimlerinin ve çevresel etkileşimlerinin bir sonucu olarak şekillenir (Kağıtçıbaşı, 2010).

Başka bir tanıma göre tutum, bir bireyin belirli bir nesne ya da olgu hakkında ne hissettiği (duyusal), ne düşündüğü (bilişsel) ve nasıl davrandığı (davranışsal) yönleriyle ifade edilen, görelî olarak kalıcı bir eğilimdir (Özgüven, 1994).

Ayrıca, tutumların doğuştan gelmediği, sonradan öğrenildiği ve değiştirilebilir olduğu da vurgulanmaktadır (Eagly & Chaiken, 1993).

Bireyin antrenörlük mesleğine karşı olumlu bir bakış açısına sahip olması, kişisel gelişimini sürekli kılmasına, mesleki sorumluluklarını etkili bir biçimde yerine getirmesine ve spor bilimlerindeki yenilikleri takip ederek çağdaş yöntemlere hâkim olmasına katkı sağlar. Bu donanımları sayesinde antrenör, sahip olduğu bilgi, deneyim ve birikimi sporculara en verimli şekilde aktarabilir (Sarı ve Bulut, 2019).

Araştırmanın Amacı

Pek çok araştırmada, öğrencilerin veya öğretmenlerin beden eğitimi ve spor öğretmenliği dersine ya da bu alandaki mesleğe yönelik tutumları ele alınmaktadır. Ancak antrenörlük mesleğine dair, gerek bu mesleği sürdüren bireylerin, gerek ilgili bölümlerde eğitim görenlerin ya da eğitim hayatını sürdüren öğrencilerin tutumlarını inceleyen araştırmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Bu durum, literatürde önemli bir boşluğa işaret etmektedir. Bu çerçevede, antrenörlük mesleğine ilişkin tutumların belirlenmesi, meslek adaylarının bakış açılarını geçerli ve güvenilir şekilde ortaya koymaya katkı sağlayacaktır. Bu nedenle, bu araştırmanın amacı; spor lisesinde öğrenimine devam eden öğrencilerin antrenörlük mesleğine karşı tutumlarını çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Aynı zamanda, spor alanındaki istihdam sorunlarını göz önünde bulundurarak, öğrencilerin gelecekte bu mesleğe dair düşüncelerini anlamayı hedeflemektedir. Elde edilecek verilerin, spor sektörünün gelişimine katkı sunması, kariyer yönlendirme araştırmalarına kaynak oluşturması ve antrenörlük mesleğinin tanıtımına destek sağlaması beklenmektedir. Toplanan veriler, spor sektörünün gelişimine katkıda bulunacak, kariyer rehberliği araştırmalarına ışık tutacak ve antrenörlük mesleğini tanıtmayı amaçlayan faaliyetleri destekleyecektir (Turğut vd., 2018).

Araştırmanın Önemi

Spor sektöründe yaşanan istihdam sorunları ve ortaöğretim düzeyinde spor lisesinde eğitim ve öğretimine devam eden öğrencilerin gelecekte antrenörlük mesleğine nasıl baktıklarını anlamak, bu alanda yapılacak araştırmaların değerini her geçen gün artırmaktadır (Sural vd., 2023).

Türkiye’de “antrenman”, “antrenörlük” ve “antrenör eğitimi” gibi kavramların dilimize gelişi, 20. yüzyılın ikinci yarısından sonrasına denk gelmektedir. Antrenman ve eğitime dair yazılı kaynakların sayısı oldukça sınırlıdır. Mevcut araştırmaların çoğu, yurtdışındaki örneklerin ülkemize uyarlanmasıyla elde edilmiştir (Açıkada vd., 2022).

Üniversitelerde beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümlerinin yanında antrenörlük eğitimi bulunduran bölümler de yer almaktadır. Ancak mevcut literatür incelendiğinde, genellikle beden eğitimi ve spor öğretmenliğine yönelik tutumların

araştırıldığı, antrenörlük mesleğiyle ilgili tutumların ise yeterince ele alınmadığı görülmektedir. Antrenörlük mesleğini yürüten bireylerin, bu bölümlerde eğitim alan öğrencilerin ve eğitimine devam eden genç bireylerin bu mesleğe yönelik düşüncelerinin araştırılmaması, alandaki önemli bir boşluğu ortaya koymaktadır. Bu noktadan hareketle, antrenörlük mesleğine ilişkin tutumların belirlenmesi, meslek adaylarının bu alana yönelik yaklaşımının geçerli ve güvenilir biçimde anlaşılmasına katkı sunacaktır. Bu bağlamda geliştirilen ölçme araçları; rehberlik servislerinde görev yapan uzmanlara, kariyer planlama merkezlerinde çalışanlara ve antrenörlük alanında araştırma yapanlara, öğrencilerin mesleki eğilimlerini değerlendirme sürecinde yardımcı olabilecek niteliktedir (Turgut vd., 2018).

Araştırmanın Problem ve Alt Problemleri

Mardin Kızıltepe Spor Lisesi'nde öğrenim gören öğrencilerin antrenörlük mesleğine yönelik tutumları çeşitli değişkenlere göre farklılaşmakta mıdır?

Alt Problemler

1. Spor lisesi öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutum puanları cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
2. Spor lisesi öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutum puanları yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
3. Spor lisesi öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutum puanları sınıf düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
4. Spor lisesi öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutum puanları aktif spor yapma durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
5. Spor lisesi öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutum puanları spor yapma sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
6. Spor lisesi öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutum puanları haftalık spor yapma sıklığına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
7. Spor lisesi öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutum puanları milli sporcu olma durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları

Bu araştırma, 2023-2024 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde Mardin-Kızıltepe Spor Lisesi'nde öğrenim gören öğrencilerin antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarını incelemektedir. Araştırma, yalnızca ilgili okulda öğrenim gören ve araştırmaya gönüllü olarak katılım gösteren öğrenciler ile sınırlıdır. Veri toplama aracı olarak Turğut vd., (2018) tarafından geliştirilen “Lise Öğrencilerinin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmış, elde edilen veriler nicel araştırma yöntemi kapsamında betimsel tarama modeli ile değerlendirilmiştir.

Araştırmanın kapsamı; öğrencilerin cinsiyet, sınıf düzeyi, aktif spor yapma durumu, milli sporcu olma durumu ve spor branşı gibi demografik ve sportif değişkenler açısından tutumlarının incelenmesini içermektedir. Araştırmada yalnızca ölçme aracından elde edilen veriler analiz edilmiş olup, öğrencilerin tutumlarını etkileyebilecek sosyoekonomik durum, aile desteği, geçmiş spor deneyimleri gibi değişkenler araştırma kapsamına dâhil edilmemiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

LİTERATÜR TARAMASI

1.1. Spor

Spor; bireyin hem bedensel hem de zihinsel sağlığını geliştirmeyi amaçlayan, kişilik gelişimine katkı sağlayan ve karakter özelliklerini güçlendiren önemli bir faaliyettir. Aynı zamanda kişiye bilgi, beceri ve yetenek kazandırarak onun çevresiyle daha kolay uyum kurmasına yardımcı olur. Sporun, toplumlar ve uluslar arasında dayanışmayı, kaynaşmayı ve barışı destekleyici bir işlevi de vardır. Rekabet ortamında mücadele etmeyi, heyecanı ve başarıyı hedeflemeyi içerirken; bireyin doğayla ilişkisini güçlendirerek sosyal çevresine uyum sağlamasına da katkıda bulunur. Belirli kurallar çerçevesinde, araç kullanılarak ya da kullanılmadan; bireysel veya takım hâlinde yapılabilen spor, hem boş zaman etkinliği olarak değerlendirilebilir hem de profesyonel bir meslek hâline getirilebilir. Sosyalleşmeyi destekleyen, bireyin topluma uyumunu kolaylaştıran, fiziksel ve ruhsal gelişimi besleyen, aynı zamanda rekabet ve dayanışmayı içinde barındıran kültürel bir olgudur (Erkal, 1982).

Aynı zamanda bireyin fiziksel kapasitesini ve motor becerilerini artıran; zihinsel, ruhsal ve sosyal gelişimi destekleyen; belirli kurallar çerçevesinde rekabeti hedefleyen eğitici ve eğlendirici etkinlikler bütünüdür (İnal, 2003).

Sporun çocuk gelişimindeki rolü de büyüktür. Spor yoluyla çocuklar hem fiziksel olarak dolaşım sistemlerini destekleyecek etkinlikler içinde bulunur hem de ilgilerini keşfeder, yeteneklerini geliştirirler. Zihinsel anlamda reflekslerini, düşünme ve karar verme becerilerini güçlendirirken; verilen kararların sonuçlarını üstlenmeyi de öğrenirler. Bununla birlikte takım halinde çalışmayı, çevreyle iletişimi, kendini ifade etme gibi

sosyal beceriler kazanır; kaybetmeyi ve kazanmayı olgunlukla karşılamayı deneyimlerler (Adiloğulları, 2008).

Spor, yalnızca onu yapanlara değil, aynı zamanda izleyenlere de haz ve heyecan gibi duygusal gereksinimlerini karşılama imkânı sunar. Kimi zaman psikolojik açıdan sporcularla seyirciler arasında bağ kurarak onları bütünleştiren ve özdeşleşmelerini sağlayan bir yön taşır. Çoğunlukla yarışma düzeni içinde gerçekleşen planlı ve düzenli bedensel hareketlerden oluşan spor, bireyin iş hayatındaki verimliliğini artırmaya, kişilik gelişimini desteklemeye ve toplumsal uyumuna katkıda bulunan önemli bir etkinliktir (Özer, 1990).

Spor, kurallara bağlanmış ve geliştirilmiş bir oyun ve aynı zamanda bir etkinlikler grubudur (Doğan, 2004).

Günümüzde spor, yarışma odaklı etkinlikler grubu içinde değerlendirilse de, aslında yalnızca rekabetten ibaret değildir. Sporun ortaya çıkışında mücadele ve rekabete dayalı önemli bir yer tuttuğu doğrudur. İnsanlar tarih boyunca hem bu tür mücadelelere katılmaktan hem de izleyici veya taraftar olarak destek vermekten büyük bir coşku ve haz duymuşlardır. Ancak yarışma, sporun sadece belirli bir yönünü oluşturur; spor, yalnızca rekabet unsuruyla sınırlı olmayan çok daha geniş bir kavramdır (Erdemli, 2002).

Futbolda başarılı bir verkaç, basketbolda titizlikle kurulan bir set hücumu, jimnastikte müzikle bütünleşen bir denge hareketi ya da sırıkla yüksek atlamada kasların yukarıya doğru zorlayıcı hareketi sonrası gerçekleşen yumuşak iniş; tüm bunlar izleyene adeta bir sanat eseri hissi verir. Sporun sadece fiziksel güçle değil, aynı zamanda estetik bir yönü olduğunu duylara hitap ettiğini gösterir. Estetik; hareketlerin belirli bir uyum ve düzen içerisinde gerçekleştirilmesini ifade ederken, bu da sporcunun fiziksel gücünü ve becerilerini etkili bir şekilde kullanmasını gerektirir. Böylece spor, teknik becerilerle birlikte görsel ve duygusal bir bütünlük sunar (Doğal, 2007).

Spor, yalnızca rekabetten ibaret değildir; aynı zamanda eğlenme, dinlenme, sosyal ilişkileri güçlendirme, sağlığı destekleme ve haz alma gibi pek çok işlevi de içinde barındırır. Bu yönüyle spor, hem bireyler hem de toplum açısından çok yönlü faydalar sunar. Genel olarak spor; bireysel ya da takım halinde, belli kurallar çerçevesinde gerçekleştirilen, fiziksel ve zihinsel çaba gerektiren, katılanlara ve izleyicilere keyif veren bir etkinlikler bütünü olarak tanımlanabilir. Bu durumda özellikle bu tür faaliyetlerin belirli kurallara uygun şekilde yapılması büyük önem taşır. Sporun hem zihinsel hem de

fiziksel boyutları farklı alanların oluşmasına zemin hazırlamış, bu da sporun branşlara ayrılmasına neden olmuştur (Tanrıverdi, 2012).

Bu sınıflama dört kategoriye ayrılır. Birinci sırasında bireysel olarak yapılan, doğaya karşı verilen dağcılık, kayak, rafting gibi mücadeleler yer almaktadır. Bu tür sportif etkinliklerde yenmek için başka bir rakibe karşı verilen mücadele söz konusu değildir. Sınıflamanın ikinci sırasında ise yine bireysel olarak yapılan, ancak yüz yüze olmayan karşılaşmalar yer almaktadır. burada bireysel olarak bir rakibe karşı mücadele verilirken doğaya karşı mücadele söz konusu değildir. Jimnastik, uzun atlama, yüksek atlama gibi branşlar örnek verilebilir. Üçüncü sırada ise yüz yüze ve bireysel olarak yapılan mücadeleler vardır. Badminton branşı örnek olarak verilebilir. Bu türde, rakibin varlığı mücadeleyi mümkün kılar; rakip olmadığında mücadeleden söz edilemez. Son kategoride ise birebir ya da takım halinde gerçekleştirilen karşılaşmalar yer alır. Bu gruba futbol, basketbol ve hentbol gibi takım sporları örnek verilebilir (Sezen-Balçikanlı, 2009).

Spor belli kurallar, belli ilkeler çerçevesinde kurulmuştur aynı zamanda her bir branşın kendine özgü bir sistemi vardır. Yapılacak olan sportif çalışmalarda ilgili branşlarına özgü ilkeler içinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bir sporu benimseyen birey, baştan onun tüm kurallarını benimseyip, kurallarına göre hareket etmeyi, kuralları savunmayı, rakibine saygıyla yaklaşması gerekmektedir (Erdemli, 2002).

Her spor dalında temel amaç, belirlenen kurallar doğrultusunda en yüksek performansı göstererek başarıya ulaşmaktır. Bu kurallar, sporcuların birbirini rakip olarak görmesini sağlarken, aralarında düşmanlık değil saygı temelli bir ilişki kurulmasına katkı sağlar (Boxill, 2003).

Sportif karşılaşmalarda rakip, yalnızca yenilmesi gereken bir kişi değil; sporcunun sınırlarını fark etmesini, güçlü ve zayıf yönlerini tanımasını sağlayan önemli bir unsurdur. Rakip, bireyin gelişme isteğini artıran, öz denetimini güçlendiren ve gerektiğinde kendini kısıtlayabilme yetisini pekiştiren bir rol üstlenir. Bu yönüyle rakip, sporcunun potansiyelini ortaya koymasına katkı sağlayan, kişisel olgunlaşmasını destekleyen bir araçtır (Erdemli, 2002).

Sonuç olarak spor, yalnızca kazanma amacıyla değil, rakibe saygı gösterilerek ve kurallara uyularak anlam kazanır. Sporun özü; düzenli, kurallı ve etik çerçevede yapılmasıdır. Kurallara riayet edilmediğinde, spor bir yarışma olmaktan çıkarak düzensizlik ve çatışmaya dönüşebilir. Ne yazık ki, günümüzde bazı sporcuların sahadaki

tutumları ve tribünlerde yaşanan şiddet içerikli olaylar, sporun ahlaki yönünü zedelemekte ve toplumda sporun olması gereken değerler olan sevgi, hoşgörü ve dostluktan uzaklaştığı algısını yaratmaktadır (Konter, 2006).

1.1.1. Geçmişten Günümüze Spor

Spor, tarih boyunca farklı şekil ve kurallar çerçevesinde insan yaşamının bir parçası olmuştur. İlk çağlarda spor; bedensel hareketlerden oluşan, avcılık, savaşlara hazırlık, bedeni güçlü tutma, oyun ve eğlence gibi amaçlarla yapılan bir etkinlik olarak karşımıza çıkmaktadır. Zamanla toplumlar geleneksel yapılarından modern yapıya geçtikçe, bu bedensel faaliyetler de biçim değiştirmiş, sosyal ve kültürel yapının etkisiyle daha düzenli hale gelmiştir. Bu dönüşüm sonucunda, kurallarla belirlenmiş, organize edilen ve "spor" olarak adlandırılan yapılar ortaya çıkmıştır. Spor, insan yaşamında önemli bir yere sahip olmuştur. İnsanlığın varoluşundan beri spor da varlığını göstermeye başlamıştır (Çumralıgil, 2007).

Özellikle Sanayi Devrimi ile birlikte yaşanan endüstrileşme, kentleşme, bilgi ve teknolojiye ilerlemeler ve pozitivist düşünce yapısının etkisiyle modern toplumların yaşam biçimi ciddi şekilde değişmiştir. Bu değişim, sadece günlük yaşamı değil, aynı zamanda insanların spor ve sosyal etkinliklere bakışını da etkilemiş, bu alanlarda yeni anlayışlar ve uygulamalar ortaya çıkmıştır (Tanrıverdi, 2012).

Sanayi Devrimi öncesi dönemde spor, daha çok dini törenler, ritüeller ve geleneksel etkinliklerle iç içe geçmiş, toplumsal yaşantının doğal bir parçası olarak görülmektedir. Bu dönemde yapılan sportif faaliyetler yerel düzeyde gerçekleşmekte olup, herhangi bir merkezi yapı, resmi kurum ya da belirli kurallar çerçevesinde organize edilmemektedir. Dolayısıyla sporun bu dönemlerde, bugünkü anlamda toplumsal bir kurum olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Zamanla, sanayileşmenin ve kapitalist sistemin yaygınlaşmasıyla birlikte sporun yapısı da değişmiş; daha sistemli, düzenli ve kurallı bir hale gelerek kurumsal bir kimlik kazanmıştır. Bu dönüşümle beraber spor, yalnızca fiziksel bir etkinlik olmaktan çıkarak, modern toplumlarda kültürel ve sosyal bir değer haline gelmiştir. Günümüzde spor, yalnızca kurumsal bir yapı kazanmakla kalmamış, aynı zamanda toplumun sosyal dinamiklerini etkileyen ve modern sanayi toplumlarında önemli bir kültürel öğe olarak kabul edilen bir olgu haline gelmiştir. Spor, artık bireysel faaliyetlerin ötesine geçerek toplumsal yapıyı etkileyen ve kültürel kimliğin bir parçası olarak değerlendirilmektedir (Aslım, 2007).

Spor yalnızca bir eğlence ve oyun aracı değildir. Uluslararası spor organizasyonlarının düzenlenmeye başlanmasıyla birlikte spor, 20. yüzyılda farklı toplumlar arasında kültürel etkileşimi artıran, dostluk ilişkileri kuran ve hatta uluslararası sorunların çözümüne katkı sağlayan bir unsur haline gelmiştir. Olimpiyat Oyunları, Dünya Kupası ve benzeri büyük organizasyonlar, ülkelerin kendilerini ve kültürel değerlerini dünyaya tanıtmaya olanak sağlamış, aynı zamanda sporun diplomatik bir araç olarak kullanılmasını mümkün kılmıştır. Bu süreçte spor, sadece bireyler için fiziksel bir aktivite olmanın ötesinde, milletler arası ilişkileri güçlendiren bir köprü görevi üstlenmiştir. Spor etkinlikleri, ülkeler arasında rekabeti teşvik ederken, aynı zamanda kültürelleşmeyi destekleyerek farklı toplumların birbirini anlamasına katkı sağlamaktadır (Guttmann, 2002).

Başlangıçta toplumsal kültürün bir unsuru olarak görülen sporun, aynı zamanda günümüzde bütün ülkelerin kültürel yapıları üzerinde dönüştürücü ve birleştirici bir etkisi olduğunu fark etmiştir. Bu doğrultuda spor, toplumun iç dinamiklerini harekete geçiren önemli bir araç olarak değerlendirilmiş ve siyasal, sosyal ve kültürel değişimin bir unsuru haline gelmiştir. Devletler, sporun bu etkisini göz önünde bulundurarak onu stratejik bir politika olarak benimsemişlerdir. Böylece spor, bireyler arasında sosyal ilişkileri şekillendiren bir unsur olmanın ötesine geçerek uluslararası düzeyde rekabetin ve prestijin bir göstergesi haline gelmiştir(Aslım, 2007).

Günümüzde spor, küreselleşmenin etkisiyle yalnızca bir fiziksel aktivite olmaktan çıkarak büyük bir ekonomik sektör haline gelmiştir. Kültürel etkileri kadar ekonomik boyutuyla da dikkat çeken spor, günümüzde ticari yönü ağır basan bir sektör olarak değerlendirilmektedir. Spor sektörü; spor tesisi yönetimi, organizasyonlar, sponsorluk faaliyetleri, profesyonel ligler ve karşılaşmalar, şampiyonalar ile birlikte fitness ve sağlık hizmetleri gibi pek çok alt başlık altında faaliyet göstermektedir (Arıpınar vd., 2011).

Spor, yalnızca bir rekabet alanı olmanın ötesinde, geniş kapsamlı ekonomik faaliyetleri içeren önemli bir endüstri dalıdır. Bu endüstri; gişe gelirleri, sportif ürün satışı, hatıra ve promosyon ürünleri ticareti, reklam ve sponsorluk çalışmaları ile spor yayıncılığını kapsamaktadır. Bu tür ticari faaliyetler, sporun yasal zeminlerde yürütülen ekonomik boyutunu oluşturmaktadır. Bununla birlikte, spor endüstrisinin yalnızca yasal faaliyetlerle sınırlı olmadığı da bilinmektedir. Spor dünyası zaman zaman yasa dışı ekonomik faaliyetlerle de anılmaktadır. Özellikle kara para aklama ve mafya ilişkileri gibi unsurlar, spor endüstrisinin karanlık tarafları olarak öne çıkmaktadır. Sporun

ekonomik ve sosyal boyutlarını inceleyen araştırmalar, bu endüstrinin hem yasal hem de yasa dışı ticari faaliyetlere açık bir alan olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, spor endüstrisinin denetlenmesi ve şeffaflığının artırılması büyük önem taşımaktadır(Doğal, 2007).

Günümüzde spor, salt bir fiziksel etkinlik olmanın ötesine geçerek, ekonomik ve sosyal açıdan geniş kapsamlı bir sektör halini almıştır. Televizyon yayın hakları, sponsorluklar, reklam gelirleri, spor ürünlerinin üretim ve satışı, forma pazarlaması gibi unsurlar, spor kulüpleri, bireysel sporcular ve ticari şirketmeler için önemli gelir kaynakları yaratmaktadır. Bununla birlikte, şans oyunları, spor bahisleri ve benzeri uygulamalar da sporu takip eden kitlelerin bu alandan ekonomik kazanç sağlamasına olanak tanımaktadır. Milli takımlar ve büyük kulüplerin karşılaşmalarının milyonlarca kişi tarafından izlenmesi, sporun toplumdaki etkisini ve cazibesini artırmaktadır. Bu gelişmeler, sporun yalnızca bir eğlence ya da fiziksel aktivite olmadığını, aynı zamanda bilimsel araştırmaların konusu haline geldiğini ve elde edilen verilerin uygulamaya geçirilmesiyle profesyonel spor anlayışının geliştiğini göstermektedir. Günümüzde hem amatör düzeyde sağlıklı yaşam için spor yapan bireyler hem de bu alanı meslek olarak seçmiş profesyonel sporcular bulunmaktadır. Spor böylece modern toplumların hem kültürel hem de ekonomik açıdan güçlü bir sosyal kurumu haline gelmiştir (Aydın vd., 2003).

Spor, farklı dinden insanları bir araya getirdiği gibi, farklı dil, ırk, eğitim düzeyi ve sosyal statüye sahip insanları da ortak kurallar çerçevesinde bir araya getiren, rekabet etmelerine olanak sağlayan ve topluluklar arası iletişimi güçlendiren önemli bir olgudur. Toplumsal yapıya göre şekillenen spor, insan hayatına derinlemesine nüfuz etmiş ve tarih boyunca farklı toplumlarda önemli bir yer edinmiştir. Antik çağlardan günümüze kadar uzanan süreçte, zaman zaman toplumsal değişimlerden olumsuz etkilense de, müzik gibi evrensellik kazanmıştır (Bayraktar, 2003).

1.2. Antrenörlük Kavramı Tanımı ve Tarihçesi

Belirli bir eğitim süreci sonucunda kazanılan bilgi ve becerilere dayanarak, topluma fayda sağlayan ürün veya hizmet üretimiyle gelir elde etmeye yönelik, kuralları ve yapısı belirlenmiş iş türlerine meslek adı verilir (TDK, 2006).

Bu doğrultuda antrenörlük, sporcuların bedeneni, zihinsel, duygusal ve sosyal açıdan gelişimlerini sistemli ve planlı faaliyetlerle destekleyen; bu konuda bilgi ve beceri

sahibi uzman kişiler tarafından bilimsel temellere dayalı olarak icra edilen profesyonel bir meslek alanı olarak tanımlanabilir (Konter, 1996).

Bir antrenörün sorumlulukları yalnızca sporcuya antrenman yaptırmak ya da teknik becerileri göstermekle sınırlı değildir. Etkili bir antrenör, spor bilimcileri, hekimler ve psikologlar gibi farklı disiplinlerden elde ettiği bilgileri değerlendirerek kendi saha deneyimleriyle harmanlar ve bu bilgileri sporcularına uygun şekilde uyarlayarak aktarır. Çünkü bilimsel veriler çoğunlukla teorik temellere dayanır ve doğrudan pratik uygulamaya geçmesi her zaman mümkün olmayabilir. Bu nedenle, antrenörün sahip olduğu bilgi ve deneyim, bu kuramsal bilgilerin sporcunun bireysel özelliklerine göre şekillendirilmesinde kritik bir rol oynar (Başer, 1986).

Antrenörlük kavramı yalnızca teknik bilgiyle sınırlı kalmayıp, aynı zamanda güçlü bir kişilik yapısı ve yüksek motivasyon yetisine sahip olmayı da gerektirir. Etkili bir antrenör; analitik düşünebilen, güven veren, tutarlı davranışlar sergileyen, sorun anlarında soğukkanlı kalabilen ve çevresiyle sağlıklı iletişim kurabilen bir bireydir. Liderlik nitelikleri gelişmiş, bireysel başarı yerine takım ruhunu önceleyen, ceza ve ödül mekanizmalarını adaletli biçimde uygulayan antrenörler, sporcular üzerinde pozitif etki bırakmaktadır. Ayrıca mesleki yeterliliğini sürdürebilmek için sürekli kendini geliştiren, alanındaki yenilikleri takip eden, gerektiğinde pedagojik yaklaşımları benimseyebilen ve fiziki kapasitesi de yeterli olan kişiler ideal antrenör profiline uygun kabul edilmektedir (Sunay, 1998).

1.2.1. 1932-1974 Yılları Arası Antrenörlük Tarihi

Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü Beden Terbiyesi Bölümü (Gazi Beden Eğitimi Öğretmenliği) 1932 yılında kurulmuştur. Bu bölümde başlangıçta üç yıllık eğitim verip belli bir programa bağlı kalmayıp öğretim elemanlarının yönlendirmesine göre bir eğitim programı uygulamıştır (Arun, 1990).

Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü bünyesinde Beden Terbiyesi Bölümü (Gazi Beden Eğitimi Öğretmenliği) 1932 yılında açılmıştır. İlk yıllarda eğitim süresi üç yıl olarak belirlenmiş, ancak program sabit bir müfredat üzerinden yürütülmemiş, öğretim elemanlarının yönlendirmeleri doğrultusunda şekillenmiştir (Arun, 1990).

Bu dönemde “Öğretmenlik Bilgileri” başlığı altında dersler verilmiş; Pedagoji, Psikoloji, Öğretim Yöntemleri ile birlikte Yabancı Dil ve Müzik dersleri programa dâhil edilmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı’na bağlı Talim ve Terbiye Kurulu kararıyla, enstitünün tüm bölümlerinde uygulamalı ve teorik dersler okutulmaya başlanmıştır. 1942-1943 öğretim yılında ise belirli bir program çerçevesinde eğitim uygulanmıştır. Uygulamalı dersler arasında Cimnastik, Ritmik Cimnastik, Atletizm ağırlıklı Spor etkinlikleri, Eğitsel ve Sportif Oyunlar, Halk Oyunları, İzcilik yer alırken; teorik dersler Beden Eğitimi Bilgisi, Beden Eğitimi Tarihi, Fizyoloji, Anatomi, Spor Hijyeni, Antropometri (kısa süreli), Saha ve Malzeme Bilgisi, Teşkilat ve İdare, Tıbbi Jimnastik ve Masaj, Çocuk ve Gençlik Psikolojisi, Pedagoji, Genel ve Özel Öğretim Yöntemleri, Yabancı Dil ve Türk Devrim Tarihi olarak sıralanmıştır (Arun, 1990).

Bu programda henüz antrenman bilgisi veya antrenör eğitime yönelik derslerin yer almadığı dikkat çekmektedir. 1944-1945 yıllarında Edirne’de Orta Öğretim Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü açılmış, ancak bir yıl sonra kapatılarak öğrencileri Gazi Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü’ne aktarılmıştır. 1948-1949 eğitim yılında ise İsveç’ten getirilen iki uzman desteğiyle İstanbul Çapa Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Bölümü kurulmuş, ancak öğretim elemanı yetersizliği nedeniyle yalnızca bir dönem mezun verebilmiş ve sonrasında kapatılmıştır. Gazi Eğitim Enstitüsü’nde öğrenim gören öğretmen adaylarına, kış tatillerinde “kayak kampı” ve yaz dönemlerinde “yüzme-izcilik kampı” dersleri verilmiş; bunun amacı öğretmenlerin çok yönlü gelişim göstermelerini sağlamaktır (Arun, 1990).

Türkiye’de antrenör yetiştirme girişimleri ilk kez futbol alanında gündeme gelmiştir. 1936 yılında İngiltere’den gelen millî takım antrenörü ve ekibiyle bir kurs düzenlenmek istenmiş ancak çeşitli nedenlerle gerçekleşmemiştir. Benzer bir girişim 1937’de de başarısız olmuştur (Korkmaz vd., 2019).

Bunun ardından 1 Mart 1938’de kapsamı genişletilerek başlatılan ve ağustos ayında tamamlanan kursa 19 antrenör katılmış, başarılı olanlar farklı bölgelere görevlendirilmiştir. Bu beş aylık periyotta teorik dersleri Gazi Beden Terbiyesi Enstitüsü öğretim elemanları ile Hıfzıssıhha Enstitüsü’nden gelen bir doktor vermiştir. Uygulamalı dersleri ise yabancı uzmanlar yürütmüştür. Özellikle yüksek mesleki eğitim almış yabancı antrenörler futbol, atletizm, oyun sporları ve yüzme derslerini vermiştir (Korkmaz vd., 2019).

Aynı yıl, Carl Diem'in raporunun da etkisiyle "Beden Terbiyesi Kanunu" çıkarılmış ve sporun yalnızca belli bir kesime değil, tüm halka yönelik olması gerektiği, sporun yaygınlaştırılması için de eğitim programlarında yer verilmesi gerektiği vurgulanmıştır (BTK, 1938).

1970'lere kadar Türkiye'de "Beden Eğitimi" kavramı; spor, antrenman, oyun, antrenörlük ve hareket ile ilgili tüm alanları kapsayan bir şemsiye olarak görülmüştür (Kesim, 2020). Ancak Janz ve arkadaşları (1989), sporun ve ilgili disiplinlerin bilgi birikiminin genişliği nedeniyle bunların yalnızca "Beden Eğitimi" başlığı altında ele alınamayacağını belirtmiştir. Zamanla kavram çeşitlenmiş, "Beden Eğitimi" yerini "Spor ve Hareket Bilimleri"ne bırakmıştır. Bu geçişle birlikte beden eğitimi daha çok hareket yoluyla öğrenmeye odaklanan bir alan hâline gelmiştir (Janz vd., 1989).

Dolayısıyla antrenman, antrenörlük, antrenör eğitimi, antrenman bilgisi ve antrenman bilimi gibi alanlar, farklı ülkelerin eğitim sistemleri ve geleneklerine bağlı olarak "Spor ve Hareket Bilimleri" şemsiyesi altında yerini almıştır. Türkiye'de ise bu dönüşümün kurumsal boyutu, 1974 yılında Spor Akademilerinin kurulması ile başlamış; eğitim programlarının yeniden yapılanması ve profesyonelleşmesi sağlanmıştır. Özellikle elit sporcuların akademilerde ve antrenörlük bölümlerinde eğitim görmeye başlaması, sürecin hızlanmasına katkı sağlamıştır (GSB, 1975; Kesim, 2020).

1.2.2. 1974-1981 Yılları Arası Antrenörlük Tarihi

Türkiye'de klasik Beden Eğitimi öğretmenliğinden daha geniş mesleki alanlara doğru hareketi Spor Akademilerinin kurulmasıyla başlamıştır. Ancak Türkiye 'nin gelenekçi tavrından dolayı antrenör, antrenör eğitimi ve antrenman biliminde sarsıntılı bir dönemin başlamasına ve değişimlerin oluşmasına zemin hazırlamıştır. Bu sebeple Spor Akademileri "Antrenör eğitimi" verme amacına ulaşamamıştır. 1978 ve 1979 yıllarında Diyarbakır Eğitim Enstitüsü "Beden Eğitimi Bölümü" ve Orta Doğu Teknik Üniversitesinde "Beden Eğitimi ve Rekreasyon Bölümü" kurulmuştur (Kesim, 2020).

Eğitim enstitüleri bünyesinde açılan bölümlerde, beden eğitimi öğretmeni yetiştirme programları üç yıllık bir süreye dayalı olarak yürütülmekteydi. Diğer yandan akademiler, bölümler ve yüksekokullar; antrenörlük, antrenör eğitimi, spor yönetimi ve sporcu sağlığı gibi alanlarda yapılanmaya yönelmişti. Ancak bu girişimler; gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması, altyapı eksiklikleri ve mevzuat boşlukları nedeniyle çeşitli sorunlarla karşılaşmıştır (GSB, 1975).

Türkiye’de 1981 yılında hazırlanan ve 1982’de yürürlüğe giren Yükseköğretim Kanunu ile birlikte, Eğitim Fakülteleri bünyesinde dört yıllık eğitim süresiyle “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği” programı oluşturulmuş, ayrıca “Uzmanlık”, “Yardımcı Uzmanlık” ve “Antrenörlük Eğitimi” dersleri de programa dahil edilmiştir. Böylece bu kurumlar, aynı zamanda antrenör yetiştirme görevini de üstlenmiştir. YÖK ile birlikte benimsenen yeni üniversite anlayışı, ilk defa üniversiteler bünyesinde antrenörlük eğitiminin verilmesine olanak tanımış; Spor Bakanlığı ve akademilerin uzun süredir gündeminde bulunan fakat hayata geçirilemeyen “Antrenör Eğitimi” üniversite yapısına dahil edilmiştir (YÖKK, 1981).

1.2.3. 1982-1992 Yılları Arası Antrenörlük Tarihi

YÖK’ün kurulmasıyla beraber, “Beden Eğitimi” ve “Spor Eğitimi” anabilim dalları aracılığıyla yüksek lisans ve doktora düzeyinde akademik çalışmaların önü açılmıştır. 1981 tarihli Yükseköğretim Kanunu, yalnızca öğretmenlik eğitiminin değil, antrenörlük ve antrenman biliminin de akademik çerçevede yeniden yorumlanmasına zemin hazırlamıştır (YÖKK, 1981).

Bu dönemde, beden eğitimi ve spor bölümlerinden mezun olanların sadece öğretmen olarak değil, aynı zamanda antrenör olarak da görev yapmaları istenmiştir. Bu doğrultuda federasyonlar daha kurumsal bir antrenörlük eğitimi modeli üzerinde çalışmalar yürütmüş, YÖK ile birlikte ortak müfredat geliştirilmiştir. 1987’de tüm spor federasyonlarını kapsayan üç kademeli bir “Antrenörlük Eğitimi Programı” hazırlanmış ve yönetmelik olarak yayımlanmıştır (BTSGMTGHK, 1986; AEY, 1987).

Buna göre üniversitelerin beden eğitimi ve spor bölümlerinden mezun öğretmenlerin antrenör olarak çalışmaları yasal güvenceye kavuşmuş, ayrıca bu görevleri için ücret almaları sağlanmıştır. Aynı dönemde “Spor Meslek Liseleri” de kurulmuş ve mezunlarına antrenörlük yetkisi verilmiştir (BTSGMTGHK, 1986).

Böylelikle antrenörlük kavramı ilk kez yasal olarak beden eğitimi öğretmenliğiyle ilişkilendirilmiştir. Her ne kadar 1986’da çıkarılan kanunda üniversiteler ve spor bölümlerinden doğrudan söz edilmese de, antrenörlük ve antrenman biliminin kurumsallaşmasına yönelik önemli adımlar atılmıştır (BTSGMTGHK, 1986).

1987’de çıkarılan Antrenör Eğitimi Yönetmeliği, antrenörlük mesleğini kademelere ayırarak ilk kapsamlı tanımı getirmiştir. Buna göre:

1. Kademe: Antrenör

2. Kademe: Kıdemli Antrenör

3. Kademe: Baş Antrenör olarak sınıflandırılmıştır. Görev alanları da yaş kategorilerine göre düzenlenmiş; antrenörlerin minikler, yıldızlar ve gençler; kıdemli antrenörlerin büyükler; baş antrenörlerin ise millî takımlar düzeyinde görev yapmaları öngörülmüştür. Ancak üst düzey antrenör bulunmadığında alt kademedeki antrenörlerin görevlendirilebileceği belirtilmiştir. Eğitim programı ise “Genel Eğitim” ve “Özel Eğitim” olmak üzere ikiye ayrılmış, adayların her iki tür eğitimi de alması zorunlu tutulmuştur (AEY, 1987).

1992 yılı, beden eğitimi ve spor alanında gerçekleştirilen yapısal dönüşümler açısından bir dönüm noktası niteliği taşımaktadır. Bu dönemde Hacettepe Üniversitesi bünyesinde Spor Bilimleri ve Teknolojisi Bölümü kurulmuş, aynı zamanda Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından yeni bir akademik yapılanma modeli onaylanmıştır. Bu yapılanma çerçevesinde, Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi, Hareket ve Antrenman Bilimleri, Spor Yönetim Bilimleri, Spor Sağlık Bilimleri ve Sporda Psikososyal Alanlar olmak üzere beş ayrı anabilim dalı oluşturulmuştur. Başlangıçta YÖK tarafından uygun görülmeyen “Sporda Psikososyal Alanlar” anabilim dalı ise 1993 yılında kabul edilerek resmiyet kazanmış ve akademik programın bir parçası haline gelmiştir (Açıkada vd., 2022).

Aynı zamanda, 1992’de beden eğitimi ve spor bölümlerinin yüksekokul statüsüne geçmesiyle birlikte, Avrupa ve dünyadaki benzer yapılanmalara paralel olarak Türkiye’de de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Spor Yöneticiliği, Rekreasyon (Sağlık ve Zindelik), Spor Bilimleri ve Antrenörlük Eğitimi bölümlerinin açılması benimsenmiştir. Bazı yüksekokullar bu dönüşümü hemen benimserken, bazıları ise bölümleşmeye daha sonraki yıllarda geçmiştir (Devecioğlu vd., 2011).

1.2.4. 1992-2013 Yılları Arası Antrenörlük Tarihi

Türkiye’de okullaşma sürecinin hızlı ilerlemesi, ülkenin Avrupa’daki gelişmeleri yakından takip etmesine ve özellikle “antrenörlük” alanındaki değişimlere duyarlılık göstermesine zemin hazırlamıştır. 1992-2013 yılları arasında, antrenman bilimi, antrenörlük, antrenör eğitimi ve antrenman bilgisi gibi alanlarda yaşanan ilerlemelere paralel olarak, yükseköğretimde önemli bir genişleme yaşanmış ve kavramsal anlamda da dönüşümler meydana gelmiştir.

2009-2010 öğretim yılı itibarıyla, Eğitim Fakülteleri, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları, Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulları, Sağlık Bilimleri Fakülteleri ve Uygulamalı Bilimler Fakülteleri bünyesinde spor eğitimi sunan toplam 58 akademik birim bulunmaktadır. Bu kurumların içinde antrenörlük eğitimi veren üniversiteler incelendiğinde, 35 örgün öğretim ve 17 ikinci öğretim programının mevcut olduğu görülmektedir. Ayrıca spor eğitimi veren diğer bölümler arasında 5 örgün öğretim ve 1 ikinci öğretim programı yer almakta; bu bölümlerden bazıları da kendi müfredatları kapsamında antrenörlük eğitimi sağlamaktadır (Devecioğlu vd., 2011).

1.3. Antrenörlük Kademesi

Spor okullarının yeniden yapılandırılmasıyla birlikte, Beden Eğitimi ve Spor bölümlerinden mezun olan bireylerin yalnızca öğretmen değil aynı zamanda antrenör olarak da görev yapabilmeleri gündeme gelmiştir. Bu durum, spor federasyonlarının daha sistematik ve formal bir antrenörlük eğitimi programı geliştirmelerini zorunlu hale getirmiştir. Gençlik ve Spor Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu ve Beden Eğitimi ile Spor bölümlerinin iş birliği sonucu, tüm spor federasyonlarını kapsayacak şekilde üç kademedен oluşan “Antrenörlük Eğitimi Programı” hazırlanmış ve buna ilişkin yönetmelik 1987 yılında yürürlüğe girmiştir (BTSGMTGHK, 1986; AEY, 1987).

Avrupa Birliği’nde 2002 yılında yapılan düzenlemeler sonrasında ise antrenörlük kademeleri yeniden ele alınmış ve üç basamaklı sistem beş basamaklı bir yapıya dönüştürülmüştür (AEY, 2002). Bu yeni düzenlemeye göre antrenörlük kademeleri şu şekilde sınıflandırılmıştır:

I. Kademe: Yardımcı Antrenör

II. Kademe: Antrenör

III. Kademe: Kıdemli Antrenör

IV. Kademe: Başantrenör

V. Kademe: Teknik Direktör (AEY, 2002).

Söz konusu yönetmelikte her kademeye ilişkin görev tanımları da açık bir şekilde belirtilmiştir. Buna göre;

I. Kademe (Yardımcı Antrenör): Üst düzey antrenörlerin yanında ve spora yeni başlayanlarla,

II. Kademe (Antrenör): Minikler ve yıldızlar kategorilerinde,

III. Kademe (Kıdemli Antrenör): Gençler ve büyükler kategorilerinde,

IV. Kademe (Başantrenör): Büyükler ve milli takımlarda,

V. Kademe (Teknik Direktör): Büyükler ve milli takımlarda görev alabilmektedir.

Ayrıca üst kademe lisansına sahip olan antrenörlerin, alt kademelerde de görev yapabilmeleri mümkündür. İlgili branşta üst kademe antrenör bulunmadığında, bir alt kademedeki antrenör görevlendirilebilmektedir (AEY, 2002).

Bu değişikliklerle beraber, beden eğitimi ve spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarından mezun olanlara ilişkin düzenlemeler de “Madde 20” kapsamında yeniden yapılandırılmıştır. Buna göre; herhangi bir spor dalında ihtisas eğitimi almayan ancak seçmeli ders yoluyla o alanda eğitim gören mezunlara I. Kademe (Yardımcı Antrenör) belgesi verilmektedir. Spor dalındaki uzmanlık eğitimini belgeleyenlere ise II. Kademe (Antrenör) belgesi alma hakkı tanınmaktadır. Antrenörlük eğitimi bölümlerinden mezun olanlara doğrudan III. Kademe (Kıdemli Antrenör) belgesi verilmekte, bu belgeyle en az üç yıl antrenörlük yapan ve iki seminere katılımını belgeleyen kişiler başvurduklarında IV. Kademe (Başantrenör) belgesini almaya hak kazanmaktadır (AEY, 2002).

1.4. Antrenörlük Kişiliği

Kişilik, bireyin kendi bedenini, zihinsel süreçlerini ve duygusal durumlarını tanıma ve değerlendirme biçimidir. Birey, içsel yaşantılarını anlamlandırarak, kendisine fayda ve doyum sağlayacak koşulları oluşturmayı amaçlar. Öte yandan, kişinin toplum içindeki kişiliği; çevresiyle kurduğu ilişkiler, üstlendiği roller ve sergilediği davranışlar üzerinden şekillenir. Dolayısıyla kişilik, hem bireyin içsel farkındalığı hem de sosyal çevredeki yansımalarıyla bütünsel bir yapı arz eder (Eren, 2014).

Bireyin, özel ve onu diğerlerinden ayıran davranışları onun kişiliğini gösterir. Davranışlar bireyde değişmez ve kalıcı olmalıdır. Sporda sporcunun performansı ve başarısı yönünden kişilik çok önemlidir (Özerkan, 2004).

Kişilik, bireyin kendi bedensel, zihinsel ve duygusal yönlerine dair farkındalık geliştirmesi ve bu yönleri değerlendirme biçimidir. Kişi, içsel dünyasında yaşadıklarını anlamlandırarak, kendisine fayda ve tatmin sağlayacak koşulları arzu eder. Diğer yandan, bireyin toplum içindeki kişilik görünümü; sahip olduğu sosyal roller, sergilediği

davranışlar ve çevresiyle olan ilişkileri çerçevesinde belirlenir. Bu bağlamda kişilik, hem bireyin kendini algılama biçimi hem de toplumsal etkileşimlerdeki duruşudur (Sunay, 1997).

Antrenörler, sporcuların fiziksel yeterliliklerini değil, aynı zamanda psikolojik ve sosyal becerilerini de geliştirme sürecinde rehberlik eden önemli aktörlerdir. Etkili bir antrenör, sahip olduğu bilgi birikimini, deneyimini ve enerjisini sporcularına aktarma çabası içindedir. Antrenörün karar alma süreçlerinde önceliği, sporcunun bireysel gelişim ve ilgilerine yönelik olmalı; başarı arzusu ise bu süreci destekleyen ikinci bir hedef olarak değerlendirilmelidir. Bu yaklaşım, "önce sporcu, sonra zafer" anlayışının benimsendiğini göstermekte ve sporcunun gelişiminin, kazanılan başarıdan daha öncelikli olduğunu vurgulamaktadır (Vesile, 2003).

Antrenörün kişilik yapısı, spor konusundaki donanımı, güven veren duruşu, zekâsı, dürüstlüğü ve içten davranışları; sporcular üzerinde önemli ve yönlendirici bir etki oluşturmaktadır. Bu özellikler, sporcunun motivasyonunu artırmakta ve performansını doğrudan olumlu yönde etkilemektedir (Tatlıcı vd., 2008).

Bir antrenörün başarı düzeyi, yalnızca bilgi ve becerisiyle değil, aynı zamanda sahip olduğu kişilik özellikleriyle de doğrudan ilişkilidir. Antrenör, kendi karakter yapısının etkisiyle sporcularıyla kurduğu iletişim ve etkileşimi şekillendirir. Bu bağlamda, belirli niteliklere sahip olması, hem sporcuların güvenini kazanması hem de takımın genel başarısını artırması açısından önemlidir. Spor Bilgisi: Sporcular, antrenörlerinin teknik ve teorik bilgi açısından yetkin olduğuna inanmalıdır. Antrenör, karşılaşılabileceği tüm mesleki zorluklara hazırlıklı olmalı ve bu sorunlara karşı çözüm üretirken sporcuya veya takıma güven vermelidir.

İlgi ve İletişim: Antrenör, tüm sporculara adil ve yeterli düzeyde ilgi göstermelidir. Bu ilgi yalnızca antrenman ortamıyla sınırlı kalmamalı, sporcunun bireysel yaşamına da saygı temelinde yansıtılmalıdır. Eksiklikler karşısında anlayışlı ve sabırlı bir tutum sergilemesi, eğitimsel yaklaşımının bir parçası olmalıdır. Ayrıca mesleğine olan ilgisini güncel gelişmeleri takip ederek ve bu çabasını sporculara hissettirerek sürdürmelidir.

Dürüstlük: Antrenörün söylemleriyle eylemleri arasında tutarlılık olmalıdır. Hem kendi hatalarını hem de sporcularının eksikliklerini açık bir şekilde kabul edebilmesi,

güvenilirlik açısından kritik öneme sahiptir. Sporcuların emeklerinin karşılığını alacaklarına dair güvence, yalnızca sözle değil, tutarlı davranışlarla da desteklenmelidir.

Rol Model Olma: Etkili bir antrenör, talep ettiği davranışları önce kendi sergilemelidir. Örneğin, sporcularından disiplinli yaşam tarzı bekleyen bir antrenör, bu tutumu kendi hayatında da uygulamalı; içki gibi olumsuz alışkanlıklardan uzak durma çağrısında bulunan biri olarak, aynı özeni kendisi de göstermelidir.

Olgunluk: Etkili bir antrenör, sporcularının eksik yönlerini ya da hatalarını alaycı veya küçümseyici bir tavırla değil, yapıcı bir dille ve destekleyici bir yaklaşımla düzeltmeye çalışmalıdır. Bu tutum, hem sporcuların motivasyonunu korur hem de sağlıklı bir iletişim ortamı oluşturur.

Değişime Açıklık: Antrenör, sahip olduğu dünya görüşü ve spor anlayışını sürekli güncel tutmalı; gelişen bilimsel veriler, antrenman teknikleri ve eğitim yaklaşımlarına açık bir tutum sergilemelidir. Yenilikleri takip eden ve kendini sürekli geliştiren bir antrenör, hem bireysel hem de takım başarısını artırma yolunda avantaj elde eder (Başar, 1985).

Antrenör planlarını hazırlarken gençlerin onlardan beklentilerini ve özellikle sporcuların gelişimlerini düşünerek planlama yapmalıdır. Antrenman planlaması yaparken gençlerin sürekli gelişimi üzerindeki büyük biçimlendirici etkisi göz önüne alındığında, sadece profesyonel davranışlardan değil, aynı zamanda sportmenlik ve takım yönetimi ile ilgili davranışlardan da sorumlu tutulmalıdırlar (Beckenbauer, 1991).

1.5. Antrenörlerin Görevleri

Antrenörler, görev aldıkları sporcu, kulüp ya da takımları branşlarının gerekliliklerine uygun yöntemlerle yönlendirerek belirlenen hedeflere ulaşmayı amaçlar. Bu süreçte antrenörlerin temel sorumlulukları arasında (Başar, 1996);

- Sporcuları teknik ve taktik yönlerden geliştirmek.
- Onların beceri ve yeteneklerini ilerletmek.
- Sahip oldukları bilgi ve deneyimi sporculara aktarmak.
- Ayrıca yetenekli sporcular için bireysel eğitim programı hazırlamak.
- Doğru beslenme alışkanlıklarını kazandırmak,
- Sporcuların motivasyon, fiziksel ve psikolojik durumlarını izlemek,
- Başarılı sporcuları ilgili federasyonlara yönlendirmek.

- Takım çalışmasını güçlendirmek.
- Branşa yönelik sürekli araştırmalar yapmak ve yenilikleri takip etmek.
- Sporcularla sağlıklı iletişim kurmak da önemli birer sorumluluktur.

Antrenör, sporcuları arasında istekli ve yüksek performans gösterenleri ayırt edebilmeli, eğitimlerini bilimsel temellere dayandırmalı, mevcut şartlar dahilinde güvenlik önlemleri olarak sakatlıkların önüne geçmelidir. Ayrıca sporcuların düzenli, bilinçli ve sürekli katılımını teşvik edici bir ortam sağlamalıdır (Konter, 1996).

1.6. Antrenör Tipleri

Her spor branşında antrenörlük, sporcuların gelişimi ve başarısı açısından büyük önem taşır. Antrenörün sahip olduğu spor bilgisi, deneyim ve tecrübenin yanı sıra, kişilik özellikleri de onun antrenörlük tarzını belirler. Çünkü her antrenör, kendine özgü bir yaklaşım ve tutum sergiler. Seçtiği antrenörlük tarzı, sporcusunu müsabaka öncesinde ve sonrasında nasıl hazırlayacağını, hangi teknik ve taktikleri kullanacağını, hangi disiplin yöntemlerini benimseyeceğini ve hangi rolü üstleneceğini belirlemede etkili olur (Kasap, 2009).

1.6.1. Otoriter (Otokratik) Antrenör

Bu tarz antrenörler genellikle meslekte yeni, deneyimsiz ve kendini kanıtlama çabasında olan kişilerdir. Sporcularına güvenmekte zorlanır, itaat bekler ve sürekli direktifler verir. Sert mizaca sahip, cezalandırıcı, hoşgörüsüz ve her ne pahasına olursa olsun kazanma odaklıdır. Başarıyı takım olarak değil yalnızca kendi çabalarının sonucu olarak görürler. Spor alanındaki bilgi eksiklerini ve güvensizliklerini aşırı disiplin ve otorite ile kapatmak için çabalarlar (Sevim, 2006).

Sevim (1999) a göre bu tip antrenörler farklı etkiler bırakabilir. Bu etkileri şu şekilde sıralayabiliriz:

Olumlu yönleri:

- Katı disiplin ve itaat yüzünden sporcuların hedeflerine ulaşmak için maksimum çaba göstermesini sağlar.

Olumsuz yönleri:

- Art arda gelen başarısızlıklar, sporcuların moral kaybına ve takımın dağılmasına yol açabilir.

- Sporun eğlenceli yönünü ortadan kaldırır.
- Sporcu tek başına kararlarını veremez.
- Sporcu, gelişimi için değil antrenör baskısından kurtulmak için çaba gösterir.
- Kişisel gelişime katkı sağlamaz.

1.6.2. Gergin ve Tedirgin Antrenör

Sporcularına karşı tarafsız davranmakta zorlanır, bu da güven kaybına yol açar. Otoriter antrenörlere benzer yönleri olsa da, kararlılık ve otorite konularında farklılık gösterir (Çalışkan, 2001).

Bu antrenör tipi, kendine güveni düşük, düşüncelerini net bir şekilde ifade edemeyen, huzursuz ve kararsız kişilerdir. Belirgin kuralları yoktur (Sevim, 1999).

1.6.3. Gayretli ve İş Bitirici Antrenör

Sporcularına güven veren, açık ve net fikirleriyle inandırıcı olan, yeniliklere açık ve araştırmacı yapıya sahip antrenör tipidir. Değişim ve gelişime önem verir, uygulamalarıyla sporcularına örnek olur (Sevim, 1999).

1.6.4. İyi Huylu ve Uysal Antrenör

Bu yapıdaki antrenörler cana yakın, samimi, içten, güler yüzlü ve hoşgörülüdür. Sporcularıyla iletişimini iyi tutar, onların hem sportif hem de kişisel sorunlarıyla ilgilenir. Müsabaka öncesi ve sonrasında sporcusuna destek verir (Sevim, 1999).

Saha içinde karşılıklı güven ve saygı ortamı oluşturduğundan takımın moral ve motivasyonunu yükseltir. Ancak fazla hoşgörülü olması, zaman zaman disiplin boşluğu yaratabilir (Başer, 1996).

1.6.5. Liberal (Umursamaz) Antrenör

Bu tip antrenör, sorumluluklarını gerektiği gibi yerine getirmez ve işleri kendi akışına bırakır. Belirgin hedefleri olmadığı için sporcularda disiplin eksikliğine ve bencillığe yol açar. Yetenek gelişimi açısından katkısı düşüktür (Sevim, 2006).

“Çocuk bakıcısı” tarzında, sporcunun kendi başına oynamasına izin verir. Otoriter antrenörlere kıyasla daha az baskıcı olsa da, etkili bir yöntem değildir (TFF, 2012).

1.6.6. Uzlaşmacı (İşbirlikçi) Antrenör

Bu yaklaşımda antrenör, yalnızca başarıya değil, sporcunun yetenek ve becerilerini geliştirmeye odaklanır. Sporcuların fikirlerini dikkate alır, onlarla birlikte planlama yapar. İletişimi güçlü olduğundan, sporcuların güvenini kazanır ve moral seviyesini yüksek tutar (Kasap, 2009).

1.7. Antrenör Sporcu İlişkisi

Sporcu; belirli kurallar çerçevesinde, bireysel ya da takım halinde sporla ilgilenen, zamanla bu alanı meslek hâline getiren, rekabetçi ruh taşıyan ve sosyal-kültürel bir yapı içinde yer alan kişidir. Fiziksel gelişimini spor yoluyla sürdüren, yaptığı faaliyetlerden maddi ya da manevi kazanç elde eden bireyler, sporun aktif uygulayıcıları olarak tanımlanabilir (Erkal, 1981).

Spor ortamlarının temel yapı taşlarını antrenmanlar ve müsabakalar oluşturur; bu süreçlerde ise antrenör ile sporcu arasındaki etkileşim merkezi bir rol oynar. Dinamik ve sosyal bir yapıya sahip olan bu ilişki, yalnızca teknik yönleriyle değil, aynı zamanda duygusal ve sosyal boyutlarıyla da ele alınmalıdır (Lyle, 2007).

Sporcunun psikolojik, fiziksel ve sosyal açıdan gelişimi, antrenörle kurduğu ilişki doğrultusunda şekillenebilir. Bu ilişkinin sağlıklı ve pozitif bir şekilde sürdürülmesi, sporcunun motivasyonunu artırırken, özgüvenini destekler ve performansını daha üst seviyelere taşımasına olanak tanır. Aynı zamanda sporcu memnuniyetini artırarak, bireyin kendi potansiyelini ortaya koyabileceği destekleyici bir ortam yaratılmasına katkı sağlar (Altıntaş vd., 2012).

Elit düzeyde sporcular yetiştirerek uluslararası müsabakalarda başarı elde etmek ve ülke adını duyurmak, antrenörlerin sporcularını geliştirme süreçlerindeki önemli sorumluluklarından biridir (Pekgöz, 2020).

Sporda üst düzey performansa ulaşmak ve başarıyı sürdürebilmek, antrenörlerin geleceğe yönelik hedefler belirlemesi ve bu hedeflere ulaşmak için kendilerine özgü yöntem ve yaklaşımlar kullanmalarıyla doğrudan ilişkilidir. Antrenörlerin bu süreci etkili şekilde yönetmeleri, başarıya ulaşmada belirleyici bir faktördür (Sağlam, 2021).

Antrenör, sporcularıyla sürekli iletişim halinde olan, onları yakından tanıyan ve ihtiyaçlarına en uygun şekilde yanıt veren kişidir. Sporcular, yalnızca kendilerini fiziksel olarak geliştiren bir antrenör değil; aynı zamanda güçlü kişilik özelliklerine sahip, güvenilir ve destekleyici bir rehber de beklerler. Bu nedenle, sporcular için önemli olan,

antrenörün yalnızca sportif başarıya katkı sağlaması değil, aynı zamanda bireysel sorunlarında da yanlarında yer alarak bütünsel bir destek sunmasıdır (Yücel, 2010).

Antrenörler, sahip oldukları bilgi, deneyim ve birikimlerini sporculara aktararak onların gelişimine katkı sağlar. Aynı zamanda hem sporcularıyla hem de rakip takımlarla etkili iletişim kurarak yönlendirici bir rol üstlenirler. Takım içinde uyumun ve iş birliğinin sağlanmasına önem vererek sporcuların beraber hareket etmelerini desteklerler (Güllü vd., 2018).

Antrenör ile sporcu arasındaki ilişkide, tarafların duygu, düşünce ve davranışları karşılıklı olarak birbirlerini etkileyebilir (Avcı vd., 2018).

Bunun yanı sıra, sporculara sportmenlik anlayışının kazandırılmasında da antrenörlerin önemli bir rol üstlendiği görülmektedir (Sulistiyono vd., 2020).

Takım sporlarında, bazı sporcuların daha kolay uyum sağladığı, bazılarının ise ciddi sorunlarla karşılaştığı görülebilir. Bu tür problemlerin tespiti ve uygun önlemlerin alınması her zaman kolay değildir. Bazı sorunlar, örneğin maç öncesi stres veya sporcular arasında yaşanan gerginlikler gibi ortama bağlı olarak ortaya çıkabilirken; bazıları ise sporcunun geçmişten gelen ve daha önce fark edilmemiş kişilik temelli sıkıntıları olabilir. Bu gibi durumlarda antrenörün sürece müdahil olması, duruma göre hızlı ve etkili çözümler geliştirmesi gerekir. Antrenör, sporcularını yakından tanımalı, verdikleri tepkileri doğru analiz etmeli ve ortaya çıkan sorunlar karşısında uygun çözümler üretebilmelidir (Yücel, 2010).

Antrenörler için, uygulanacak antrenman yöntemine doğru şekilde karar vermek oldukça önemlidir. Bu süreçte antrenör, sporcusunu hem dış hem de iç stres faktörlerine göre yönlendirmelidir. Dış stres kaynakları arasında, sporcunun başka bir sporcu ile rekabet etmesi gibi durumlar yer alırken; iç stresler genellikle takım içi anlaşmazlık ve problemlerden doğar. Antrenör, bu tür durumlarda sporcularla etkili bir iletişim kurmak zorundadır. Bazı sporcular uygulama konusunda yetersiz olabilir; ancak antrenör, onları motive ederek olumlu bir bakış açısına yönlendirebilir ve performanslarını geliştirmelerine katkı sağlayabilir (Yücel, 2010).

Antrenör ile sporcu arasındaki ilişki açısından, antrenörün uygulayabileceği bazı yöntemler şu şekilde sıralanabilir (Freischlag, 1985):

- Sporcuların çabalarını takdir ederek onları motive etmek.

- Tüm sporcuların antrenman sürecine aktif şekilde katılmalarını sağlayarak, kendilerini değerli hissetmelerine yardımcı olmak.
- Takım başarısının, her bir bireyin katkısıyla mümkün olduğunu vurgulamak.
- Sporun zaman zaman tekrarlayıcı ve yorucu yönlerine karşı, sporcularla bu süreçleri nasıl daha katlanılabilir hale getirebileceklerini konuşmak ve destekleyici olmak.
- Sporla ilgili mükemmeliyetçilik anlayışının, yaşamın diğer alanlarını olumsuz etkilememesi gerektiğini hatırlatmak.
- Sporcuyla kişisel olarak eleştirmekten kaçınmak; bunun yerine, gerektiğinde sadece davranışlara yönelik geri bildirimde bulunmak, böylece antrenör-sporcu iletişimini daha sağlıklı bir zemine oturtmak.

1.8. Tutum

Tutum, bireyin bir obje ya da duruma yönelik duygu, düşünce ve davranışlarını belli bir düzen içerisinde şekillendiren eğilim olarak tanımlanabilir. Kişinin duygu, düşünce ve davranışları arasındaki uyum, onun tutumlarıyla yakından ilişkilidir. Tutumların oluşumunda genellikle üç temel unsur bir arada bulunur ve bu unsurlar “ABC modeli” ya da tutumun öğeleri olarak adlandırılır. Bu model, bilişsel, duyuşsal ve davranışsal boyutlardan oluşur. Büyük ve köklü tutumlarda bu üç unsurun tamamı açıkça gözlemlenebilirken, bazı tutumlarda özellikle davranışsal öge daha zayıf düzeyde görülebilir. Birey belirli bir hedefe yöneldiğinde, olumlu bir tutum sergilemesi önemlidir. Çünkü bireyin ulaşmak istediği amaca yönelik geliştirdiği olumlu yaklaşım, gerçekleştireceği eylemleri, bu eylemlerin sonuçlarını ve öğrenme sürecini doğrudan etkiler. Buna karşın, olumsuz bir tutum takınılması, kişinin durumu kabullenmesini güçleştirerek öğrenmeye yönelik motivasyonunu ve hazır bulunuşluğunu olumsuz yönde etkileyebilir (Kağıtçıbaşı, 1985; Feldman, 1993).

Tutumlar öğrenilebilen özelliklerdir. Birey, tutumlarını genellikle aklitederek, ekiştirerek veya çağrışım yaparak öğrenir. Çocukluk döneminde geçirilen süreç bu açıdan belirleyici rol oynar. Çocuklar ebeveynleriyle yoğun zaman geçirdikleri için onların inanç ve davranışlarını model alırlar. Bunun yanı sıra akranlar, öğretmenler ve yaşamda önemli görülen diğer kişiler de tutumların şekillenmesinde etkili olur. Çocuklukta kazanılan bu tutumlar, ciddi bir olay veya deneyim yaşanmadıkça büyük ölçüde sabit kalma eğilimindedir (Kağıtçıbaşı, 1985).

Tutumlar bireyde tamamen şekillendiğinde, onun davranışlarını etkileyen karmaşık ve yönlendirici bir yapı kazanır. Bu durum, kişinin çevresindeki nesnelere karşı geliştirdiği duygu, düşünce ve davranışların belli bir istikrar ve tutarlılık içinde ortaya çıkmasına neden olur (Kağıtçıbaşı, 1985).

Bu nedenle, bireylerin davranışlarını anlamada tutumların önemli bir belirleyici olduğu kabul edilmektedir. Tutumlar bireyin hem sosyal algısını hem de davranışlarını etkilediği bilinmektedir. Nitekim tutum, bireye atfedilen ve onun bir psikolojik objeye yönelik duygu, düşünce ve davranışlarını düzenli biçimde şekillendiren eğilim olarak tanımlanmaktadır (Kağıtçıbaşı vd., 1999).

Tutumlar, insanlar, olaylar veya nesneler hakkında olumlu ya da olumsuz değerlendirmeleri yansıtır. Bir başka ifadeyle, bireyin bir şeye karşı ne hissettiğini ortaya koyar (Robbins, 1994). Bu nedenle, bireylerin belirli bir konuya yönelik tutumları, o konudaki davranış biçimlerini doğrudan etkiler. Tutumlar, kişinin sahip olduğu bilgileri yorumlama şekliyle birlikte davranışlarına da yön verir (Maio, 2018).

Bu çerçevede, antrenörlerin mesleklerine karşı geliştirdikleri olumlu ya da olumsuz tutumların, onların mesleki davranışlarına da yansıtacağı söylenebilir. Genel anlamda değerlendirildiğinde tutum, davranış bilimlerinde temel kavramlardan biri olarak ele alınmaktadır (İnceoğlu, 2010).

1.8.1. Tutumun Öğeleri (Abc Modeli)

1.8.1.1. Duygusal Öge

Duygusal öge, bireyin tutum objesine yönelik hislerini ve duygusal tepkilerini kapsar. Bu boyut, kişiden kişiye farklılık gösterebilir ve her zaman gerçeklerle açıklanamaz. Başka bir ifadeyle, bireyin objeye yönelik olumlu ya da olumsuz duygularını yansıtır (Tekarslan vd., 1989).

Duygusal boyut, bireyin değer yargılarıyla doğrudan bağlantılıdır. Kişinin bir olay, nesne ya da kişiyle kurduğu duygusal bağ, sahip olduğu değer sistemi doğrultusunda şekillenir. Bu değerler, bireyin ilişki kurma biçimini belirlemede önemli bir rol oynar (İnceoğlu, 2011).

Kişinin bir objeye yönelik duygusal yaklaşımı çoğu zaman geçmişte yaşadığı deneyimlerle bağlantılıdır. Eğer birey bir konuya ilişkin olumlu veya olumsuz bir tecrübe yaşamışsa, bu deneyim onun gelecekteki duygusal tepkilerini de etkiler. Örneğin, beden

eğitimi dersinde ilk kez jimnastik hareketi deneyen bir öğrencinin başarısızlık yaşaması ve sakatlanması, bu derse karşı olumsuz duygular geliştirmesine yol açabilir. Daha sonraki yıllarda aynı branşla karşılaştığında bu olumsuz yaşantısını hatırlayacak ve jimnastiğe karşı negatif bir duygu beslemesi muhtemel olacaktır (İnceoğlu, 2010).

1.8.1.2 Bilişsel ğe

Tutumun biliřsel boyutu, bireyin dűřünsel ve bilgiye dayalı ynűnű ifade eder. Bu đe, kiřinin olaylar ya da durumlar karřısında edindiđi bilgileri zihinsel sűreleriyle harmanlaması sonucu oluřur. Biliřsel yapı, bireyin sahip olduđu bilgi ve inançlardan beslenir. Bu bilgiler, dođrudan yařanarak elde edilebileceđi gibi, okuyarak, dinleyerek ya da gözlem yoluyla da kazanılabilir. Ancak bireyin bir konu hakkındatutum geliřtirmesi bilgi dađarcıđında yer almasıyla műmkűndűr. Yani tutum oluřabilmesi için konu hakkında en azından temel bir farkındalık gereklidir. Bilgiler ne kadar gűvenilir ve gerçekliđe dayanıyorsa, o tutumlar da o derece sađlam ve kalıcı olur. Buna karřılık, tutum nesnesine dair bilgilerde bir deđiřim olursa, tutumlar da bu dođrultuda dnűřebilir (Baysal, 1980).

1.8.1.3 Davranışsal ğe

Kiřinin sahip olduđu bilgi ve inançlara dayalı olarak geliřtirdiđi deđerlendirme, onu bir nesneye karřı olumlu ya da olumsuz yönde davranmaya sevk edebilir. Bu durum, tutumun davranıřsal ynűnű temsil eder. Eđer birey bir objeye karřı olumlu bir tutuma sahipse, bu tutum dođrultusunda hareket etmeye meyilli olacaktır (űstűndađ, 2001).

Davranıřsal boyut, bireyin belirli bir tutum nesnesine karřı sergilemeye yatkın olduđu davranıřsal eđilimleri kapsar. Bu eđilimler, szlű ifadelerle ya da gözlemlenebilen fiziksel hareketlerle ortaya konabilir. Davranıřsal tutumlar; bireyin gűnlűk rutinlerinden, sosyal çevresindeki normlardan ve hatta dođrudan ilgili olmayan diđer tutumların etkilerinden beslenebilir. Bu bađlamda, davranıřsal ynű incelerken iki temel davranıř tipi ayırt edilmelidir: duygusal davranıř ve normatif davranıř.

Duygusal davranış, bireyin bir olayı ya da nesneyi olumlu ya da olumsuz duygularla ilişkilendirmesiyle gelişir; bu da kişinin o duruma yaklaşmasını ya da uzak durmasını etkiler. Normatif davranış ise bireyin neyin doğru ya da uygun olduğuna dair inançlarına dayanır ve çoğunlukla mantıklı değerlendirmelerle şekillenir (İnceoğlu, 2011).

Örneğin, bir kadının futbola karşı olumlu bir tutuma sahip olması farklı şekillerde gözlemlenebilir. Futbol oynamanın sağlığa faydalı olduğuna inanması (bilişsel öge), futbol izlemekten keyif alması (duygusal öge) ve futbol oynamaya istek duyması (davranışsal öge) bu durumu açıklar. Ancak sosyal çevrenin baskısı ya da yaşadığı ortam nedeniyle bu isteğini fiilen hayata geçiremeyebilir. Dolayısıyla bireyin davranışsal yönelimi mevcut olsa da, gerçek yaşantısında bu davranışı gerçekleştirmesi her zaman mümkün olmayabilir (İnceoğlu, 2010).

1.8.2. Antrenörlüğe Yönelik Tutumlar

Mesleki tutum, bireylerin sahip oldukları mesleklerine yönelik geliştirdikleri algı, duygu ve davranışların bütünüdür ifade eder. Başka bir deyişle, kişinin mesleğine karşı sergilediği yaklaşım mesleki tutum olarak adlandırılmakta ve bu durum bireyin mesleki yeterlilik algısını olduğu kadar meslekteki başarısını da doğrudan etkileyebilmektedir (Terzi ve ark., 2007).

Antrenörlük mesleğine yönelik tutum ise bireyin yaşam deneyimleri ve öğrenme süreçleri sonucunda şekillenen zihinsel, duygusal ve davranışsal eğilimleri kapsar. Kişinin bu mesleği nasıl değerlendirdiği, toplumsal bağlamda nereye yerleştirdiği, meslekle ilgili duygu ve düşünceleri, genel tutumunun bir yansımasıdır. Tutumlar bireyden bireye farklılık gösterebilir; olumlu ya da olumsuz yönde gelişebilir. Doğuştan gelen özellikler olmamakla birlikte, çevresel faktörler ve sosyal etkileşimler bireyin tutumlarını belirlemede önemli rol oynar. Dolayısıyla, bireyin antrenörlük mesleğine karşı olumlu bir bakış açısı geliştirmesinde ailesi, arkadaş çevresi ve sosyal ortamının etkisi büyüktür (Şahin, 2022).

Örneğin, bireylerin meslek seçimlerine dair geliştirdikleri tutumlar incelendiğinde; kişinin kendi özellikleriyle meslek arasında uyum görmesi, mesleğe karşı güçlü bir motivasyon hissetmesi ve mesleği kişisel niteliklerine uygun bulması gibi eğilimlerin öne çıktığı görülmektedir (Külahoğlu, 2000).

Olumlu mesleki tutumların varlığı, bireylerin iş yaşamlarında daha üretken, motive ve tatmin olmuş bir şekilde çalışmasına katkı sağlayabilir. Antrenörlerin de mesleklerine karşı pozitif bir yaklaşım sergilemeleri, hem kişisel gelişimlerini sürdürmeleri hem de görevlerini daha etkili şekilde yerine getirmeleri açısından oldukça önemlidir. Bunun yanı sıra, spor bilimlerinde hızla gelişen yöntem ve bilgileri takip edebilmek, bunları sporculara doğru ve verimli şekilde aktarabilmek için de olumlu

mesleki tutumun belirleyici bir faktör olduğu söylenebilir. Alan yazında yer alan araştırmalar, mesleki tutumların farklı çevresel, bireysel ve toplumsal faktörlerden etkilendiğini ortaya koymaktadır (Çakır, 2005).

Birey, kişisel özellikleri, aldığı eğitim, aile yapısı ve çevresiyle olan etkileşimi doğrultusunda mesleklere karşı çeşitli tutumlar geliştirir. Bu tutumlar, farklı etkenlere bağlı olarak değişkenlik gösterebilir. Antrenörler ile antrenör adaylarının sahip olduğu tutum ve davranışlar da; sporcuların bireysel özelliklerine, spor dalına, sporcunun yaşı, cinsiyeti, eğitim durumları gibi unsurlara göre çeşitlilik gösterebilir (Öner, 2017).

Antrenörlük mesleği, sadece teknik yeterlilikle sınırlı olmayan, aynı zamanda rehberlik yapma becerisi ve bireylerin kişisel gelişimine destek olma sorumluluğunu da içeren çok yönlü bir alan olarak öne çıkmaktadır. Bu nedenle, bireylerin antrenörlük mesleğine karşı sergilediği tutumlar, mesleğin toplum içindeki itibarı ve tercih edilme oranı üzerinde doğrudan etkili olmaktadır. Yapılan çeşitli araştırmalar, özellikle spor lisesinde eğitim gören öğrencilerin antrenörlük mesleğine karşı olumlu bir yaklaşım sergilediğini ortaya koymuştur (Turğut vd., 2018).

Bu olumlu tutumun, öğrencilerin sporla doğrudan ilişkili bir eğitim sürecinden geçmeleri ve bu alanı yakından tanımalarıyla ilişkili olduğu söylenebilir. Ancak, antrenörlük mesleğine dair olumlu bir bakış açısının yalnızca ilgi ya da sevgiye dayanması yeterli değildir. Bu tutumun aynı zamanda etik ilkeler ve mesleki sorumluluk bilinciyle desteklenmesi gerekmektedir. (Kayır ve Özbek'in (2021) yürüttüğü çalışmalarda, antrenörlerin etik davranışlarına yönelik tutumlarının, sporcuların gelişim sürecinde kayda değer etkiler yarattığına dikkat çekilmiştir.

Bireylerin kişilik özellikleri ile mesleki tutumları arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalarda, bazı bireysel faktörlerin mesleğe karşı tutumları etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Örneğin, yapılan bazı çalışmalarda cinsiyetin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar üzerinde belirleyici bir unsur olabildiği belirtilmiştir (Atalmış vd., 2018).

Yapılan araştırmalar, dünya genelinde kadınların iş yaşamında çeşitli zorluklarla karşı karşıya kaldığını göstermektedir. Bu zorluklar farklı düzeylerde yaşansa da, en yaygın sorunlardan biri cinsiyete bağlı mesleki ayrımcılıktır. Kadınlar, özellikle iş dünyasında eşit fırsatlar elde etme konusunda engellerle karşılaşabilmektedir (Parlaktuna, 2010).

Antrenörlük mesleğinde de kadınlara yönelik cinsiyet temelli ayrımcılığın varlığı dikkat çekmektedir. Yapılan araştırmalar, bu meslekte kadınların karşılaştığı zorlukların başında, alanın erkek egemen yapısı ve toplumsal cinsiyet rollerine dayalı olumsuz yargıların geldiğini ortaya koymaktadır. Kadın antrenörlerin sıklıkla toplumsal olarak kadınlık ve annelik rollerine indirgenerek mesleki sorumluluklarının sınırlandırıldığı ifade edilmektedir (Koca, 2018).

Kadın antrenörlerin ya da kadın antrenör adaylarının mesleğe ilişkin tutumlarını olumsuz etkileyebilecek faktörlerden biri, toplumsal ve mesleki bazı zorluklardır. Bu durum, kadınların erkek antrenörlere kıyasla mesleğe karşı daha olumsuz bir bakış geliştirmelerine neden olabilir. Antrenör adaylarının mesleki tutumlarını etkileyen cinsiyetin yanı sıra başka bir faktör daha tutumu etkilemektedir. Tutumu etkileyen diğer faktör de istihdam olanaklarıdır. Spor alanında eğitim almış bireylerin mesleklerini yapabilmeleri ve toplumun spora yönlendirilebilmesi, sektörde yeterli istihdam imkanlarının sağlanmasıyla doğrudan ilişkilidir (Taşmektepli vd., 2009).

Ancak yapılan araştırmalar, spor, fitness ve antrenörlük gibi alanlarda çalışan bireylerin istihdam koşulları ve çalışma şartlarında çeşitli problemler yaşadığını ortaya koymuştur (Zelyurt vd., 2016).

Antrenör adayları, gelecekte Türkiye’de sporun gelişimine katkı sağlayabilecek ve spor alanında yön belirleyici konumda olabilecek önemli bireyler arasında yer almaktadır. Antrenörlük eğitimi bölümlerinde öğrenim gören sporcuların sportif anlamda birçok konudaki bakış açısı üniversitede şekillenmektedir. Ülkemizde antrenörler ve antrenör adaylarının mesleklerini etkili ve verimli biçimde sürdürebilmeleri için, yer aldıkları eğitim-öğretim süreçlerinin niteliği yüksek olmalıdır. Lisans düzeyinde antrenörlük bölümü öğrencileri, donanımlı bir şekilde eğitimlerini tamamlayarak, meslek hayatında başarılı ve etkili antrenörler olabilmeleri eğitim yüksek kalitede olmasına bağlıdır (Turgut vd., 2004).

Antrenörlük eğitimi alan lisans öğrencilerinin mesleğe yönelik tutumlarını etkileyen en önemli unsurlardan biri, öğrenim gördükleri bölümün sunduğu eğitim-öğretim kalitesidir. Eğitim sürecinin niteliği arttıkça, mesleki yeterliliği yüksek antrenörlerin yetişme olasılığı da artmaktadır (Kuvaç vd., 2014).

Bir birey, antrenörlük mesleğine dair olumlu düşünce ve inançlara sahipse, bu durum onun mesleğe yönelik bilişsel düzeyde olumlu bir tutuma sahip olduğunu gösterir.

Eğer birey bu mesleğe karşı heyecan, ilgi, sevgi gibi duygular besliyorsa, bu da duygusal olarak olumlu bir yaklaşım içinde olduğunu ifade eder. Aynı şekilde, mesleğe yönelik davranışlarda bulunuyorsa, bireyin davranışsal anlamda da olumlu bir tutuma sahip olduğu söylenebilir. Bu üç boyutta olumlu tutum geliştiren bireyler, antrenörlük mesleğini benimseyip severek yapma eğilimindedir. Bu da mesleki başarıyı artırabilir ve bireyin yaşamında daha tatmin edici bir süreci beraberinde getirebilir. Sevdiği işi yapan bireyler, mesleklerine daha çok katkı sunar; bu da hem sporcuların gelişimini hem de ülke sporunun ilerlemesini destekler. Öte yandan, birey mesleğe karşı olumsuz tutumlar geliştirmişse, antrenörlük mesleğini seçmekten kaçınabilir veya mesleği seçse bile verimli ve başarılı bir kariyer sürdüremeyebilir (Şahin, 2022).

İKİNCİ BÖLÜM

MATERYAL VE METOT

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden genel tarama yöntemi kullanılmıştır.

2.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Mardin Kızıltepe spor lisesi öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise basit tesadüfi örneklem yöntemi ile belirlenmiştir.

2.3. Çalışma Grubu

Araştırmaya 2023-2024 eğitim öğretim yılındaki Mardin Kızıltepe spor lisesi öğrencileri katılmıştır. Kızıltepe Spor Lisesinde 2023-2024 yılında öğrenim gören 311 öğrenciden araştırmaya gönüllü olarak katılan 68 kadın 233 erkek toplam 301 öğrenci katılım sağlamıştır.

Tablo 2.1. Spor Lisesi Öğrencilerinin Demografik Özelliklerine Ait Frekans ve Yüzde Dağılımları

Özellikler	Kategoriler	f	%
Cinsiyet	Kadın	68	22.6
	Erkek	233	77.4
Yaş grubu	15	106	35.2
	16	90	29.9
	17	61	20.3
	18	44	14.6
Sınıfdüzeyi	9	84	27.9
	10	73	24.3
	11	68	22.6

	12	76	25.2
Aktif spor yapma durumu	Evet	289	96.0
	Hayır	12	4.0
Aktif spor yılı	0-5 Yıl	209	69.4
	6-10 Yıl	65	21.6
	11 Yıl ve üzeri	27	9.0
Haftalık antrenman yapma süresi	1-2 Gün	111	36.9
	3-4 Gün	130	43.2
	5 Gün ve üzeri	60	19.9
Milli sporcu olma durumu	Evet	5	1.7
	Hayır	296	98.3
Toplam		301	100

Spor Lisesi Öğrencilerinin Demografik Özelliklerine Ait Frekans ve Yüzde Dağılımları Tablo. 2.1’de verilmiştir.

2.4. Verilerin Toplanması

Bu araştırma kapsamında, Mardin İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nden 08.03.2024 tarihinde gerekli izinler alınmıştır. Araştırmanın verileri anket yöntemiyle toplanmıştır. Veri toplama sürecinde, öğrencilere dağıtılan anket formları, ders saatlerini aksatmayacak şekilde okul yönetimi ve ilgili öğretmenlerin uygun gördüğü zaman dilimlerinde uygulanmıştır. Anket formunun başlangıç bölümünde, katılımın tamamen gönüllülük esasına dayandığı, araştırmanın amacı ve önemi hakkında bilgilendirme metni yer almıştır. Ayrıca, her öğrenciden “Bilgilendirilmiş Gönüllü Onam Formu” ve “Veli İzin Belgesi” alınarak etik uygunluk sağlanmıştır.

2.5. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada, spor lisesi öğrencilerinin demografik özellikleri ve sportif geçmişlerine ilişkin bilgileri toplamak amacıyla iki bölümden oluşan bir veri toplama aracı kullanılmıştır. İlk bölümde; öğrencilerin cinsiyeti, yaşı, sınıf düzeyi, aktif olarak spor yapıp yapmadıkları, sporla ilgilenme süreleri, haftalık antrenman zamanları ve milli sporcu olup olmadıkları gibi demografik veriler yer almaktadır. Bu kısım, öğrencilerin sporla olan ilişkisini ve genel profillerini ortaya koymaya yöneliktir.

İkinci bölümde ise, öğrencilerin antrenörlük mesleğine ilişkin tutumlarını ölçmek amacıyla hazırlanmış değerlendirme araçları kullanılmıştır. Öğrencilerin spor

kariyerlerine dair yaklaşımlarını, antrenman düzenlerini ve mesleğe yönelik motivasyon düzeylerini belirlemeyi amaçlayan bu bölümde, Turğut ve arkadaşları (2018) tarafından geliştirilen “Lise Öğrencilerinin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği”ne yer verilmiştir.

Toplam 15 maddeden oluşan bu ölçek; “sevgi”, “ilgi” ve “olumsuz tutum” olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır. Sevgi boyutu 1–7. maddeleri, ilgi boyutu 8–12. maddeleri, olumsuz tutum boyutu ise 13–15. maddeleri kapsamaktadır. Beşli Likert tipi olan ölçek; “kesinlikle katılıyorum” (5), “katılıyorum” (4), “kısmen katılıyorum” (3), “katılmıyorum” (2) ve “kesinlikle katılmıyorum” (1) şeklinde derecelendirilmiştir. Ancak, olumsuz ifadelerin puanlamasında ters kodlama uygulanmıştır.

2.6. Verilerin Analizi

Araştırmada, bağımsız değişkenlerin kategorilerine göre “Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği” toplam puanları ve alt boyut puanlarının normal dağılıp dağılmadığını belirlemek amacıyla betimsel istatistikler incelenmiştir. Çarpıklık ve basıklık katsayıları dikkate alındığında, tüm bağımsız değişkenlerin alt kategorilerine ait puanların normal dağılım gösterdiği anlaşılmıştır. Bu nedenle analizlerde parametrik test yöntemleri tercih edilmiştir.

Toplanan veriler, frekans ve yüzde değerleriyle değerlendirilmiştir. Bulgulara göre, öğrencilerin büyük bir kısmının (%96) aktif olarak sporla uğraştığı görülmüştür. Spor yapma sürelerine bakıldığında ise çoğunluğun (%69,4) 0–5 yıldır spor yaptığı ve bu nedenle büyük oranda sporla yeni tanışmış bireyler olduğu söylenebilir. Haftalık antrenman sıklığı bakımından katılımcıların %43,2’sinin haftada 3–4 gün antrenman yaptığı belirlenmiştir. Milli sporcu oranı ise oldukça düşük olup sadece %1,7 olarak tespit edilmiştir.

Bu veriler, spor lisesi öğrencilerinin sporla olan ilişkilerini ortaya koymakta ve antrenman alışkanlıklarına dair genel bir çerçeve sunmaktadır. Özellikle spor yapma süresi ve antrenman sıklığı gibi değişkenlerin değerlendirilmesi, okullarda uygulanan antrenman programlarının etkinliği açısından önemli bir veri kaynağı oluşturmaktadır.

2.7. Etik Onayı

Mevcut araştırmanın çalışmalarına başlamadan önce “Mardin Artuklu Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu’ndan 19.02.2024 Tarih ve E-79906804-020-133905 Sayılı Etik Kurul izni alınmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA BULGULARI

Araştırmanın bu bölümünde cinsiyet, yaş, sınıf seviyeleri, aktif spor yapma durumu, haftalık spor yapma sıklığı ve milli sporcu olma durumu gibi değişkenler ile ilgili bulgular yer almaktadır. Elde edilen bulgular aşağıda tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo.3.1. Öğrencilerin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

	N	Minimum	Maximum	$\bar{X}$	S
Sevgi	301	16.0	32.0	3.78	3.86
İlgi	301	5.0	25.0	3.64	4.56
Olumsuz	301	3.0	15.00	1.71	2.78

Tablo.3.1. incelendiğinde, öğrencilerin antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarının alt boyutları olan "Sevgi", "İlgi" ve "Olumsuz Tutum" ile ilgili tanımlayıcı istatistikleri göstermektedir.

Tablo.3.2. Cinsiyete Göre Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutumlarda Ortaya Çıkan Farklılıkların Bağımsız Örneklem T-Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S	t	sd	p
Sevgi	Kadın	68	27.30	3.64	3.073	300	0.081
	Erkek	233	26.37	3.91			
İlgi	Kadın	68	17.52	4.32	0.567	300	0.452
	Erkek	233	17.05	4.63			
Olumsuz tutum	Kadın	68	5.04	2.60	0.591	300	0.442
	Erkek	233	5.33	2.83			

*(p<0.05)

Tablo.3.2. incelendiğinde, cinsiyete göre antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarda ortaya çıkan farklılıkların bağımsız örneklem t-testi sonuçları gösterilmiştir. Sevgi alt boyutu puanları arasında $t(300) = 3.073$, $p = 0.081 > 0.05$ olup anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Kadın öğrencilerin ($\bar{X} = 27.30$, $S = 3.64$) erkek öğrencilere ($\bar{X} = 26.37$, $S = 3.91$) kıyasla daha yüksek puana sahip olduğu görülse de, bu fark anlamlı değildir. İlgi alt boyutu puanları arasında $t(300) = -0.567$, $p = 0.452 > 0.05$ olup, cinsiyete göre anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Kadın öğrencilerin ($\bar{X} = 17.52$, $S = 4.32$) ve erkek öğrencilerin ($\bar{X} = 17.05$, $S = 4.63$) benzer puanlara sahip olduğu görülmektedir.

Olumsuz tutum alt boyutu puanları arasında $t(300) = 0.591$, $p = 0.442 > 0.05$ olup, cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Erkek öğrenciler ($\bar{X} = 5.33$, $S = 2.83$) kadın öğrencilere ($\bar{X} = 5.04$, $S = 2.60$) kıyasla daha yüksek olumsuz tutum sergilemiş olsalar da, bu fark anlamlı düzeyde değildir. Bulgular sonucunda, öğrencilerin antrenörlük mesleğine karşı tutumlarının cinsiyet değişkenine bağlı olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir. Bu verilerin sonucuna göre, kadın ve erkek öğrencilerin antrenörlük mesleğine benzer tutumlarla yaklaştığını ve cinsiyetin belirleyici bir faktör olmadığını ortaya koymaktadır.

Tablo.3.3. Yaş Gruplarına Göre Antrenörlük Mesleği Tutumlarındaki Değişimlere Dair Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Yaş	N	$\bar{X}$	S	Toplam	Ortalama	F	p
Sevgi	15	106	26.99	3.84	72,851 4414,065 4486,917	24,284 14,862	1.634	0.182
	16	90	26.83	3.47				
	17	61	25.70	4.17				
	18	44	26.34	4.15				
İlgi	15	106	17.33	4.64	9,328 6233,695 6243,023	3,109 20,989	0.148	0.931
	16	90	17.22	4.22				
	17	61	16.96	4.88				
	18	44	16.88	4.68				
Olumsuz tutum	15	106	5.82	3.03	80,250 2239,411 2319,661	26,750 7,540	3.548	0.015*
	16	90	4.55	2.01				
	17	61	5.44	2.91				
	18	44	5.18	3.06				

*($p < 0.05$)

Tablo 3.3'te öğrencilerin yaş gruplarına göre antrenörlük mesleği tutumlarındaki değişimlere dair tek yönlü varyans testi sonuçları gösterilmiştir. Sevgi alt boyutu için $F =$

1.634 ve $p = 0.182 > 0.05$ olduğundan, yaş grupları arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. İlgi alt boyutu için $F = 0.148$ ve $p = 0.931 > 0.05$ olduğundan, yaş grupları arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Olumsuz alt boyutu için $F = 3.548$ ve $p = 0.015 < 0.05$ olduğundan, yaş grupları arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır. Sevgi ve ilgi alt boyutlarında yaşı antrenörlük mesleğine yönelik tutum üzerinde anlamlı bir etkisi olmadığı görülmektedir. Olumsuz tutum boyutunda yaş grupları arasında anlamlı bir fark olduğu için, yaş ilerledikçe olumsuz tutumlarda değişim olduğu söylenebilir.

Tablo.3.4. Sınıf Seviyeleri Arasında Antrenörlük Tutumlarındaki Farklılıkların ANOVA Analizi Sonuçları

	Sınıf düzeyi	N	$\bar{X}$	S	Toplam	Ortalama	F	P
Sevgi	9	84	26.40	4.15	19,690 4467,227 4486,917	6,563 15,041	0.436	0.727
	10	73	26.95	3.93				
	11	68	26.72	3.22				
	12	76	26.31	4.03				
İlgi	9	84	16.94	4.68	30,837 6212,187 6243,023	10,279 20,916	0.491	0.688
	10	73	17.24	4.66				
	11	68	17.69	3.96				
	12	76	16.85	4.85				
Olumsuz tutum	9	84	5.65	2.88	79,125 2240,537 2319,661	26,375 7,544	3.496	0.016*
	10	73	5.56	2.95				
	11	68	4.43	1.90				
	12	76	5.40	3.00				

*($p < 0.05$)

Tablo 3.4'te öğrencilerin sınıf seviyeleri arasında antrenörlük tutumlarındaki farklılıkların ANOVA analizi sonuçları gösterilmiştir. Sevgi alt boyutu için $F = 0.436$ ve $p = 0.727 > 0.05$ olduğundan, sınıf seviyeleri arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. İlgi alt boyutu için $F = 0.491$ ve $p = 0.688 > 0.05$ olduğundan, sınıf seviyeleri arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Olumsuz alt boyutu için $F = 3.496$ ve $p = 0.016 < 0.05$ olduğundan, sınıf seviyeleri arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır. Sevgi ve ilgi boyutlarında sınıf seviyesinin antrenörlük mesleğine yönelik tutum üzerinde anlamlı bir etkisi yoktur. Olumsuz tutum alt boyutunda sınıf seviyeleri arasında anlamlı bir fark vardır, yani öğrencilerin sınıf seviyeleri ilerledikçe olumsuz tutumlarında farklılık gözlemlenebilir.

Tablo.3.5. Aktif Spor Yapma Durumuna Göre Tutum Farklılıklarının Bağımsız Örneklem T-Testi Sonuçları

	Aktif spor yapma durumu	N	$\bar{X}$	S	t	sd	p
Sevgi	Evet	289	26.67	3.84	3.979	300	0.047*
	Hayır	12	24.41	4.03			
İlgi	Evet	289	17.29	4.51	5.786	300	0.017*
	Hayır	12	14.08	4.69			
Olumsuz tutum	Evet	289	5.25	2.75	0.156	300	0.693
	Hayır	12	5.58	3.36			

*($p < 0.05$)

Tablo 3.5’te Aktif Spor Yapma Durumuna Göre Tutum Farklılıklarının Bağımsız Örneklem T-Testi sonuçları gösterilmiştir. Analiz sonuçlarına göre: Sevgi alt boyutu puanları arasında $t(300) = 3.979$, $p = 0.047$ olup, anlamlı bir farklılık gözlemlenmektedir ($p < 0.05$). Aktif spor yapan öğrencilerin ($\bar{X} = 26.67$, $S = 3.84$) sevgi puanlarının, spor yapmayan öğrencilere ($\bar{X} = 24.41$, $S = 4.03$) kıyasla daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç, aktif spor yapan öğrencilerin antrenörlük mesleğine yönelik daha fazla sevgi beslediğini göstermektedir. İlgi alt boyutu puanları arasında $t(300) = 5.786$, $p = 0.017$ olup, anlamlı bir farklılık vardır ($p < 0.05$). Aktif spor yapan öğrencilerin ($\bar{X} = 17.29$, $S = 4.51$) antrenörlük mesleğine yönelik ilgisi, spor yapmayan öğrencilere kıyasla ($\bar{X} = 14.08$, $S = 4.69$) daha yüksektir. Bu durum, aktif spor yapan bireylerin mesleğe yönelik daha fazla ilgi duyduğunu ortaya koymaktadır.

Olumsuz tutum alt boyutu puanları arasında $t(300) = 0.156$, $p = 0.693$ olup, anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($p > 0.05$). Aktif spor yapan öğrencilerin ($\bar{X} = 5.25$, $S = 2.75$) olumsuz tutumları, spor yapmayan öğrencilerle ($\bar{X} = 5.58$, $S = 3.36$) benzer

seviyededir. Bu bulgular, aktif spor yapan öğrencilerin antrenörlük mesleğine yönelik sevgi ve ilgi düzeylerinin anlamlı derecede daha yüksek olduğunu göstermektedir. Ancak, olumsuz tutum açısından aktif spor yapma durumu belirleyici bir faktör değildir.

Tablo.3.6. Spor Yapma Süresine Göre Antrenörlük Mesleğine Bakıştaki Değişimlerin Varyans Analizi Sonuçları

	Aktif spor yılı	N	$\bar{X}$	S	Toplam	Ortalama	F	P
Sevgi	0-5 Yıl	209	26.52	3.78	30,651	15,32 14,95	1.025	0.360
	6-10 Yıl	65	27.09	3.69	4456,26 6			
	11 Yıl ve üzeri	27	25.88	4.81	4486,91 7			
İlgi	0-5 Yıl	209	16.76	4.49	132,726	66,36 20,50	3.237	0.041 *
	6-10 Yıl	65	18.40	4.40	6110,29 7			
	11 Yıl ve üzeri	27	17.25	5.03	6243,02 3			
Olumsuz tutum	0-5 Yıl	209	5.12	2.99	79,125	15,3 7,68	2.002	0.137
	6-10 Yıl	65	5.32	2.63	2240,53 7			
	11 Yıl ve üzeri	27	6.25	3.55	2319,66 1			

*(p<0.05)

Tablo 3.6’da spor yapma süresine göre antrenörlük mesleğine bakıştaki değişimlerin varyans analizi sonuçları gösterilmiştir. Sevgi alt boyutu için $F = 1.025$ ve $p = 0.360 > 0.05$ olduğundan, aktif spor yılı değişkeni açısından anlamlı bir fark bulunmamaktadır. İlgi alt boyutu için $F = 3.237$ ve $p = 0.041 < 0.05$ olduğundan, aktif spor yapma süresine göre anlamlı bir fark bulunmaktadır. Olumsuz alt boyutu için $F = 2.002$ ve $p = 0.137 > 0.05$ olduğundan, aktif spor yapma süresi değişkeni açısından anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Sevgi ve olumsuz tutum boyutlarında aktif spor yılına göre anlamlı bir fark yoktur. İlgi boyutunda aktif spor yılına göre anlamlı bir fark vardır. Yani öğrencilerin spor yapma süreleri arttıkça antrenörlük mesleğine olan ilgilerinde farklılık olabilir.

	Haftalık spor yapma durumu	N	$\bar{X}$	S	Toplam	Ortalama	F	P
Sevgi	1-2 gün	111	26.04	3.75	80,532	40,266	2,723	0.067

	3-4 gün	130	27.16	3.51	4406,385	14,787		
	5 gün ve üzeri	60	26.33	4.61	4486,917			
İlgi	1-2 gün	111	16.43	4.42	207,661	103,830 20,253	5,127	0.006*
	3-4 gün	130	18.11	4.19	6035,362			
	5 gün ve üzeri	60	16.45	5.23	6243,023			
Olumsuz tutum	1-2 gün	111	4.85	2.64	39,357	19,679 7,652	2,572	0.078
	3-4 gün	130	5.36	2.66	2280,304			
	5 gün ve üzeri	60	5.83	3.16	2319,661			

Tablo.3.7.Haftalık Spor Yapma Sıklığına Göre Tutum Farklılıklarına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

*(p<0.05)

Tablo 3.7’de , öğrencilerin haftalık spor yapma sıklığına göre tutum farklılıklarına yönelik tek yönlü varyans analizi bulguları incelemektedir. Sevgi alt boyutu için $F = 2.723$ ve $p = 0.067 > 0.05$ olduğundan, haftalık spor yapma sıklığı açısından anlamlı bir fark bulunmamaktadır. İlgi alt boyutu için $F = 5.127$ ve $p = 0.006 < 0.05$ olduğundan, haftalık spor yapma sıklığına göre anlamlı bir fark bulunmaktadır. Olumsuz alt boyutu için $F = 2.572$ ve $p = 0.078 > 0.05$ olduğundan, haftalık spor yapma sıklığı açısından anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Sevgi ve olumsuz tutum boyutlarında haftalık spor yapma sıklığına göre anlamlı bir fark yoktur. İlgi boyutunda haftalık spor yapma sıklığına göre anlamlı bir fark vardır. Yani haftalık olarak daha fazla gün spor yapan öğrenciler, antrenörlük mesleğine yönelik ilgide farklılık gösterebilir.

Tablo.3.8. Milli Sporcu Olma Durumuna Göre Antrenörlük Tutumlarındaki Farklılıkların T-Testi Bulguları

	Milli sporcu	N	$\bar{X}$	S	t	sd	P
Sevgi	Evet	5	5.76	0.58	0.883	301	0.348
	Hayır	296	3.83	0.83			
İlgi	Evet	5	5.06	0.63	0.032	301	0.858
	Hayır	296	4.56	0.82			
Olumsuz tutum	Evet	5	1.14	1.10	0.500	301	0.480
	Hayır	296	2.79	0.60			

*(p<0.05)

Tablo 3.8’de, milli sporcu olma durumuna göre antrenörlük tutumlarındaki farklılıkların t-testi bulguları gösterilmiştir. Sevgi alt boyutu için $t(301) = 0.883$ ve $p = 0.348 > 0.05$ olduğundan, milli sporcu olan ve milli sporcu olmayan öğrenciler arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. İlgi alt boyutu için $t(301) = 0.032$ ve $p = 0.858 > 0.05$ olduğundan, milli sporcu olan ve milli sporcu olmayan öğrenciler arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Olumsuz alt boyutu için $t(301) = -0.500$ ve $p = 0.480 > 0.05$ olduğundan, milli sporcu olan ve olmayan öğrenciler arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Elde edilen bulgulara göre, milli sporcu olma durumu, öğrencilerin antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarını anlamlı bir şekilde etkilememektedir. Tüm alt boyutlarda p değeri 0.05’ten büyük olduğu için, milli sporcu olan ve olmayan öğrencilerin tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmada, spor lisesi öğrencilerinin yaş grupları, sınıf seviyeleri, milli sporcu olma durumu, aktif spor yapma süresi ve haftalık spor yapma sıklığının antrenörlük mesleğine yönelik tutumları üzerindeki etkileri incelenmiştir. One-Way ANOVA testleri sonucunda bazı değişkenlerin anlamlı fark yarattığı, bazılarının ise belirleyici olmadığı görülmüştür. Spor lisesi öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarının genel olarak olumlu düzeyde olduğu söylenebilir. Özellikle “sevgi” ve “ilgi” alt boyutlarında öğrencilerin yüksek ortalamalar alması, mesleğe dair olumlu duygular beslediklerini göstermektedir. Bu sonuç, sporla aktif olarak ilgilenen bireylerin mesleğe dair farkındalıklarının ve mesleğe olan duygusal bağlılıklarının geliştiğini ortaya koymaktadır.

4.1. Cinsiyet Değişkeni İle İlgili Tartışma:

Araştırmanın bulgularından elde edilen sonuca göre spor lisesi öğrencilerinin cinsiyetlerine göre antrenörlük mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır. Bu araştırmanın aksine Kayhan ve Erdem (2019) spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutumların incelendikleri araştırmalarında cinsiyete göre farklılık olduğu sonucuna ulaşmıştır. Kayhan ve Erdem (2019) tarafından yapılan araştırmaya göre erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre antrenörlük mesleğine karşı daha fazla olumsuz tutum içerisinde olduğunu göstermektedir. Bu farklı sonuçların, örnekleme oluşturan bireylerin eğitim ve yaş düzeyleri ile mesleğe yönelik bilinç seviyelerindeki ayrılıklardan kaynaklanması olasıdır.

4.2. Yaş Değişkeni İle İlgili Tartışma:

Araştırmanın bulgusuna göre spor lisesi öğrencilerinin yaşı ilerledikçe olumsuz tutumu da artmaktadır. Bu sonuçlar, Sural vd., (2023) tarafından yapılan benzer nitelikteki araştırmayla karşılaştırıldığında spor lisesi öğrencilerinin yaş kriterine göre antrenörlük mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır.

4.3. Sınıf Seviyeleri Değişkeni İle İlgili Tartışma:

Sınıf seviyeleri arttıkça öğrencilerin antrenörlük mesleğine yönelik olumsuz tutumlarının artması, gelecekteki mesleki beklentiler, maddi kaygılar veya farklı kariyer planlarıyla ilişkilendirilebilir. Bu durum, üst sınıf öğrencilerine yönelik rehberlik programlarının önemini göstermektedir. Bu sonuçlar, Sural vd., (2023) tarafından yapılan benzer nitelikteki araştırmayla karşılaştırıldığında sınıf seviyeleri değişkeninin incelendiği araştırma bulgusundan elde edilen sonuca göre spor lisesi öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Yaş ve sınıf düzeyine göre olumsuz tutumlarda gözlenen artış, öğrencilerin yaş aldıkça ya da eğitim hayatının sonlarına doğru mesleğe dair daha gerçekçi ya da eleştirel bir bakış geliştirdiklerine işaret edebilir. Bu durum, meslek hakkında daha fazla bilgi edinme süreciyle veya kariyer beklentilerinde oluşan belirsizliklerle ilişkilendirilebilir. Özellikle 11. ve 12. sınıf öğrencilerine yönelik kariyer planlama ve rehberlik çalışmalarının artırılması, bu olumsuz tutumların önüne geçilmesi açısından önem arz etmektedir.

4.4. Aktif Olarak Spor Yapma Durumlarına, Spora Yapma Sürelerine Ve Haftalık Antrenman Sıklıkları Değişkenleri İle İlgili Tartışma:

Araştırmada elde edilen diğer verilere göre; spor lisesi öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutumları, aktif olarak spor yapma durumlarına, spora yapma sürelerine ve haftalık antrenman sıklıklarına göre anlamlı biçimde farklılık göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin sporla ne kadar iç içe olduklarının, mesleki tutumlarını etkileyen önemli bir faktör olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle uzun yıllardır spor yapan veya haftalık spor süresi fazla olan öğrencilerin antrenörlük mesleğine daha fazla ilgi göstermesi, sporun bireyde mesleki farkındalık oluşturduğu görüşünü desteklemektedir. Önceki araştırmalarla kıyaslandığında, bu araştırmanın sonuçları spor yapma süresi ve deneyimin, antrenörlük mesleğine ilgiyi artırdığı yönündeki bulgularla örtüşmektedir. Bu sonuç, Karagün ve arkadaşlarının (2019) yaptığı araştırmayla paralellik göstermektedir. Söz konusu araştırmada, spor geçmişi daha uzun olan bireylerin spor mesleklerine yönelik daha olumlu tutumlar geliştirdiği

vurgulanmıştır. Aynı şekilde Demirtaş (2017) tarafından yapılan bir başka araştırmada da, düzenli spor yapan gençlerin antrenörlük ve spor yöneticiliği gibi alanlara yönelme eğilimlerinin daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, sporla aktif olarak sürekli temasın yalnızca fiziksel değil, mesleki bilinç ve yönelim açısından da belirleyici olduğunu ortaya koymaktadır. Dolayısıyla, sporun bireyde yalnızca bir hobi değil, aynı zamanda bir kariyer bilinci oluşturduğu söylenebilir. Sural vd., (2023) bulgularından elde edilen sonuçlar incelendiğinde spor lisesi öğrencilerinin aktif spor yapma durumu, spor yapma süresi ve haftalık spor yapma sıklığı durumuna göre antrenörlük mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı farklılıkların olmadığı görülmektedir.

4.5. Milli Sporcu Olma Durumu Değişkeni İle İlgili Tartışma

Spor lisesi öğrencilerinin milli sporcu olma durumu değişkeni ile ilgili bulgular incelendiğinde araştırmanın bu sonucuyla paralellik gösteren araştırmalara rastlanmıştır. Bu sonuçlar, Sural vd., (2023) tarafından yapılan benzer nitelikteki araştırmayla karşılaştırıldığında milli sporcu değişkeninin incelendiği araştırma bulgusundan elde edilen sonuca göre spor lisesi öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırma doğrultusunda şu temel sonuçlara ulaşılmıştır: spor lisesi öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik genel olarak olumlu bir algıya sahip olduğu belirlenmiştir. Ancak, cinsiyet, yaş seviyeleri, sınıf seviyeleri, aktif spor yapma durumu, süresi ve sıklığı gibi demografik değişkenlerin bu algıyı farklı boyutlarda etkilediği görülmüştür. Yaş ve sınıf düzeyi arttıkça öğrencilerin antrenörlük mesleğine yönelik olumsuz tutumlarında değişimler görülmektedir. Özellikle daha üst sınıf öğrencileri mesleğe karşı daha olumsuz tutum sergileyebilmektedir. Uzun yıllar spor yapmış öğrenciler ve haftalık spor yapma süresi fazla olan öğrenciler, antrenörlük mesleğine daha fazla ilgi göstermektedir.

Antrenörlük mesleğine yönelik sevgi boyutunda anlamlı bir fark görülmezken, ilgi boyutu aktif spor yapma süresi ve spor yapma sıklığı ile anlamlı bir ilişki göstermektedir. Üst sınıf öğrencilerinin olumsuz tutumları dikkate alınarak, antrenörlük mesleğinin kariyer imkanları hakkında daha fazla bilgilendirme yapılması gerekmektedir. Milli sporcu olma durumu, öğrencilerin antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarını belirgin şekilde etkilememektedir.

Bununla birlikte, bazı demografik değişkenlerin bu tutumları anlamlı düzeyde etkilediği ve bu etkilerin araştırma bağlamına göre değişiklik gösterebildiği gözlemlenmiştir. Bu bulgular, spor eğitimi alanında öğrencilere yönelik mesleki yönlendirme çalışmalarının daha hedefli ve bireysel farklılıkları dikkate alacak şekilde planlanması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Eğitimciler ve okul yöneticileri bu verilerden yola çıkarak, öğrencilere yönelik mesleki rehberlik çalışmalarını daha etkili ve hedef odaklı şekilde planlamalıdır. Özellikle üst sınıf öğrenciler için kariyer farkındalığına yönelik bilgilendirme çalışmaları önem kazanmaktadır. Antrenörlük mesleğinin tanıtımı, mesleki gelişim fırsatlarının vurgulanması ve pratik uygulama olanaklarının artırılması, öğrencilerin tutumlarını daha olumlu yönde etkileyecektir.

ÖNERİLER

Araştırmamızda ve ilgili literatür incelenmesi sonucunda bazı öneriler maddeler halinde sunulmuştur:

- Spor Lisesi öğrencilerine yönelik antrenörlük mesleğinin avantajlarını ve kariyer fırsatlarını anlatan seminerler ve eğitim programları düzenlenmelidir.
- Özellikle yaşça büyük ve üst sınıflardaki öğrenciler için antrenörlük mesleğinin prestijini ve potansiyel iş olanaklarını artırmaya yönelik bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır.
- Öğrencilerin antrenörlük mesleğine ilgisini artırmak için spor kulüplerinde ve federasyonlarda staj yapma olanakları artırılmalıdır.
- Antrenörlük mesleğine yönelik olumsuz tutumların azaltılması için öğrencilere rol model olabilecek başarılı antrenörler ile söyleşiler ve atölye çalışmaları düzenlenebilir.
- Daha fazla spor yapan öğrencilerin antrenörlük mesleğine ilgisinin yüksek olduğu göz önüne alındığında, öğrencilere antrenörlükle ilgili pratik deneyim kazandıracak projeler (örneğin, öğrenci antrenörlük programları) geliştirilebilir.
- Gelecekteki araştırmalar, öğrencilerin antrenörlük mesleğine bakış açılarını daha derinlemesine incelemek için nitel araştırma yöntemlerini de içerebilir.
- Bu araştırma ortaöğretim öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Farklı gruplarla örneğin üniversite eğitimi alan öğrencilerle benzer araştırmalar yürütülebilir.
- Öğrencilere meslekle ilgili pozitif kimlik oluşturabilecek başarılı antrenörlerin yaşam öykülerini tanıtan seminer ve söyleşiler organize edilebilir.
- Mevcut tutum ölçme araçları genişletilerek farklı yaş gruplarına ve spora katılım düzeylerine göre yeni ölçekler geliştirilebilir, bu sayede daha derinlemesine analizler yapılabilir.

Bu öneriler, spor lisesi öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarını geliştirmeye ve meslek seçim sürecini daha bilinçli hale getirmeye yardımcı olabilir.

KAYNAKLAR

- Açıkada, C., Haslofça, E., & Haslofça, F. (2022). Türkiye’de antrenörlük ve antrenman biliminin gelişmesi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 33(2).
- Açıkada, C., & Ergen, E. (1992). Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Bölümü Müfredat Programının İncelenmesi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 3(4).
- Adiloğulları. (2008). Çocuk tribünü uygulamasının çocuklar ve futbol taraftarları üzerine etkisi (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Altıntaş, A., Çetinkalp, Z. K., & Aşçı, F. H. (2012). Antrenör-Sporcu İlişkisinin Değerlendirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 23(3).
- Antrenör Eğitim Yönetmeliği. (1987, 17 Ağustos). T.C. Resmi Gazete, (19547).
- Antrenör Eğitim Yönetmeliği. (2002, 6 Ağustos). Resmi Gazete, (24848).
- Arıpınar, E., & Donuk, B. (2011). Spor yönetim ve organizasyonlarında etik yaklaşımlar fairplay. Ötüken Yayınları. İstanbul.
- Arun, A. C. (1990). Türkiye’de Cumhuriyet devrinde beden eğitimi öğretmeni yetiştirme çalışmaları ve aşamaları. *Beden Eğitimi ve Spor Araştırmaları Dergisi*, 1(1).
- Aslım, M. (2007). Modern toplumda sporun işlevi üzerine karşılaştırmalı bir araştırma (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Atalmış, E. H., & Köse, A. (2018). Turkish prospective teachers’ attitudes towards the teaching profession: A meta-analysis study. *Journal of Measurement and Evaluation in Education and Psychology*, 9(4)..
- Avcı, K.S., Çepikkurt, F. ve Kale, E.K. (2018). Examination of the relationship between coach-athlete communication levels and perceived motivational climate for volleyball players. *Universal Journal of Educational Research*. 6(2).
- Aydın, A. D., Demir, H., & Yetim, A. (2003). Türk spor politikalarında öngörülen hedeflerin gerçekleşme düzeylerinin belirlenmesi üzerine bir araştırma (GSGM örneği). Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi Bildiriler Kitabı. Ankara.
- Başar, E. (1985). Spor psikolojisi. Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Beden Terbiyesi Spor Genel Müdürlüğü Yayın No: 31. Ankara.
- Başer, E. (1986). Uygulamalı spor psikolojisi. Bilimsel Spor Yayınları. Ankara.
- Başer, E. (1996). Futbolda psikoloji ve başarı:(spor yüksek okulları için yardımcı ders

- kitabı). Bağırhan Yayınmevi, Ankara.
- Bayraktar, C. (2003). Sosyal yapı özelliklerinin spora etkisi. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 17(1).
- Baysal, A.C. (1980). Sosyal ve Psikolojide Tutumlar. İstanbul: İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Yayını.
- Beckenbauer, V. F. (1991). Futbol öğretim planı. (Ö. Özmen, Çev.). T.F.F. Eğitim Yayınları. İstanbul.
- Beden Terbiyesi Kanunu. (1938, 16 Temmuz). Resmi Gazete ile Neşir ve İlanı, (3961).
- Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun. (1986). T.C. Resmi Gazete, (3289). Kabul Tarihi:21.5.1986.
- Boxill, J. (2003). The ethics of competition. İçinde J. Boxill (Ed.), Sport ethics: An anthology (s. 108). Blackwell Publishing. Massachusetts.
- Çakır, Ö. (2005). Attitudes towards the profession and professional competency perceptions of Anadolu University Distance Education Faculty English language teaching undergraduate program and education faculties English language Teaching undergraduate program students. Inonu University Journal of the Faculty of Education, 9(6).
- Çalışkan, G. (2001). Liderlik açısından antrenör davranışlarının sporcu performansı üzerine etkisinin değerlendirilmesi. (Yüksek Lisans Tezi), Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Çumralıgil, B., & Görücü, A. (2007). Örgütlenme yönetim biçimleriyle spor. Selçuk Üniversitesi Yayını. Konya.
- Demirtaş, B. (2017). Spor lisesi öğrencilerinin spor mesleklerine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi, 1(1).
- Devecioğlu, S., Çoban, B., & Karakaya, Y. E. (2011). Türkiye’de spor eğitimi sektörünün görünümü. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 9(3).
- Doğal, B. (2007). Spor sosyolojisi ve uygulamalı spor sosyolojisine giriş. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
- Doğan, O. (2004). Spor psikolojisi ders kitabı. Cumhuriyet Üniversitesi Yay. Sivas.
- Duffy, P. (2005). Coach training in Europe: Implication for Asian countries. International Council for Coach Education Asian Regional Coaching Conference. Hong Kong.
- Eagly, A. H., & Chaiken, S. (1993). The Psychology of Attitudes. Harcourt Brace Jovanovich College Publishers.
- Eren, E. (2014). Örgütsel davranış ve yönetim psikolojisi. Beta Basım Yayın Dağıtım. İstanbul.S.70

- Erdemli, A. (2002). Temel sorunlarıyla spor felsefesi. E Yayınları.
- Erkal, M. (1981). Sosyolojik açıdan spor. Filiz Kitapevi. İstanbul.
- Feldman, R. S. (1993). Understanding psychology. McGraw-Hill Inc. New York.
- Freischlag, J. (1985). Team dynamics: implications for coaching. Journal Of Physical Education, Recreation & Dance, 56(9).
- Gençlik ve Spor Bakanlığı. (1975). T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı, Akademik örgütlenmede ilk adım: 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi.
- Güllü, S., Şahin, S. (2018). Milli Güreşçilerin Sportmenlik Yönelim Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma. Turkish Studies. 13(18).
- Güzel, İ. İ. (2008). Amatör sporcuların antrenörlerinden beklentileri üzerine bir araştırma (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Guttmann, A. (2002). The Olympics: A history of the modern games. University of Illinois Press.
- İnal, A. N. (2003). Beden eğitimi ve spor bilimi. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
- İnceoğlu, M. (2010). Tutum-algı iletişim. Siyasal Kitabevi. İstanbul.
- İnceoğlu, M. (2011). Tutum Algı İletişim. (6.bs.). Ankara: Siyasal Kitabevi
- Janz, K. F., Mahaffy, C. R., Cottle, S. L., & Allen, D. (1989). Within higher education: Current name trends in physical education. Journal of Physical Education, Recreation & Dance.
- Kağıtçıbaşı, Ç., & Üskül, A. (1999). Yeni insan ve insanlar: Sosyal psikolojiye giriş.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1985). İnsan ve insanlar. Sermet Matbaası. İstanbul.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2010). Yeni İnsan ve İnsanlar. Evrim Yayınları.
- Karagün, E., Yıldız, M., & Çoban, B. (2019). Spor eğitimi alan öğrencilerin antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. Spor Bilimleri Dergisi, 30(2).
- Kasap, H., Erdem, K. (2009). Antrenörlük Felsefes Tff- Fgm Futbol Eğitim Yayınları, İstanbul.
- Kayhan, R., & Erdem, K. (2019). Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin antrenörlük mesleğine tutumlarının incelenmesi. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 12(68).
- Kayır, B., & Özbek, O. (2021). Antrenörlerin meslek etiği davranışlarına ilişkin antrenör ve sporcu görüşleri. Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 6(1).
- Kesim, Ü. (2020). Otobiyografi: Bir spor bilimcinin Türkiye’de spor yönetiminin 1971-2017 dönemine tanıklığı. Focuss Spor Yönetimi Araştırmaları, 1(2).

- Kızılet, A. (1991). Profesyonel futbol takımlarında genç takımların yeniden teşkilatlanması Türkiye için alt yapı modeli (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Koca, C. (2018). Sporda toplumsal cinsiyet eşitliği haritalama ve izleme çalışması. Ceid Yayınları. Elma Teknik Basım Matbaacılık .Ankara.
- Konter, E. (1996). Bir Lider Olarak Antrenör, Alfa Yayınları, İstanbul
- Konter, E. (1996). Bir lider olarak antrenör. ALFA Basım Yayım Dağıtım. İstanbul.
- Konter, E. (2006). Spor psikolojisi el kitabı. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
- Korkmaz, S., & Bağırhan, T. (2019). Erken Cumhuriyet döneminin uzun süreli ilk antrenörlük kursu. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 24(3).
- Kuvaç, M., & Koç, I. (2014). Preservice science teachers' critical thinking dispositions: İstanbul University sample. Turkish Journal of Education (TURJE), 3(2).
- Külahoğlu, Ş. (2000). İyi öğretmenlik: Yetenek mi, beceri mi? Eğitim Araştırmaları, (2).
- Lyle, J. W. B. (2007). Modelling the complexity of the coaching process: A commentary. International Journal of Sports Science and Coaching, 2(4).
- Maio, G. R., Haddock, G., & Verplanken, B. (2018). The psychology of attitudes and attitude change (3. bs.). Sage. London.
- Ongan, H. T., & Demiröz, D. M. (2010). Akademik futbol, futbolda rekabet –başarı ilişkisi. Hiperlink Yayınları. İstanbul.
- Öner, Ç. (2017). Investigation of authentic leadership in terms of lifelong learning tendency and compassionate love skills of coaching students of Faculty of Sports Sciences. Journal of Sport Sciences Researches, 2(2).
- Özerkan, K. N. (2004). Spor psikolojisine giriş: Temel kavramlar (1. basım). Nobel: dizi.
- Özer, M. K. (1990). Sporda eğitim ve öğretim. Spor Şurası Bildirileri, Başbakanlık GSGM Yayını. Ankara.
- Özgüven, İ. E. (1994). Psikolojik Testler. PDREM Yayınları.
- Parlaktuna, İ. (2010). Analysis of gender-based occupational discrimination in Turkey. Ege Academic Review, 10(4).
- Pekgöz Çeviker A. (2020) Beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programları, Cumhuriyet dönemi ilkokul programları içinde (519-578) Editör: Gültekin, M. Pegem Yayınevi Ankara.
- Robbins, S. (1994). Örgütsel davranışın temelleri (S. A. Öztürk, Çev.). ETAM Basım Yayın. Eskişehir.
- Sağlam, C. (2021). Antrenörlerin Öz Yeterlilik ve Antrenörlüğe Yönelik Tutum Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Orta Karadeniz Örneği) (Master's

Thesis, Hitit University (Turkey).

- Sarı, İ., & Bulut, Y. (2020). Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği: Üniversite Öğrencileri İçin Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışması. *Türkiye Klinikleri Journal of Sports Sciences*.
- Sulistiyono, S., Kristiyanto, A., & Kunto, S. (2020). The sportsmanship of young football players: challenge in developing character of young football players. <https://www.scitepress.org/Papers/2019/98001/98001.pdf>
- Sunay, H. (1997). Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün uyguladığı antrenör eğitimi programlarının değerlendirilmesi. *G.Ü Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(4). Ankara.
- Sunay, H. (1998). Spor eğitimi alt yapısında beden eğitimi öğretmeni ve antrenörün önemi. *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*.
- Sural, V., Serin, K., Şahin, M., Üngör, R., & Şahin, F. (2023). Spor Lisesi öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 6(4).
- Sevim, Y. (1999). Antrenör Eğitimi Ders Notları, Gazi Üniversitesi-BESYO, Ankara
- Sevim, Y. (2006). Antrenör Eğitim İlkeleri, Nobel Yayınevi, Ankara.
- Sezen-Balçıklı, G. (2009). Profesyonel futbolcuların fair play'e yönelik davranışları ile empatik eğilim düzeyleri arasındaki ilişki (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Şahin, O. (2022). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi(Tez No.749562) [Ondokuz Mayıs Üniversitesi].Yök Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- Tanrıverdi, H. (2012). Spor ahlaki ve şiddet. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 5(8).
- Taşmektepligil, Y., Hazar, F., Öğreten, N., & Terzioğlu, E. A. (2009). The employment problems and new job opportunities of persons graduated from physical education and sports area. *Erzincan University Journal of Education Faculty*.
- Tatlıcı, M. ve Kırımoğlu, H. (2008). “Atletizm Antrenörlerinin Mesleki Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi”. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1).
- Tekarslan, E., Baysal, A. C., Sencan, H. ve Kılınç, T. (1989). Sosyal psikoloji. Filiz Kitapevi, İstanbul.
- Terzi, A. R., & Tezci, E. (2007). The attitudes of the students towards teaching profession at Necatibey Education Faculty. *Educational Administration: Theory and Practice*, 52(Güz).

- Turğut, A., Sural, V., & Kan, A. (2018). Lise öğrencilerinin antrenörlük mesleğine yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışması. SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi.
- Turgut, M., Gökyürek, B., & Yenel, F. (2004). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarındaki Antrenörlük Eğitimi ve Spor Yöneticiliği Bölümlerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Bu Bölümleri Seçme Nedenleri ve Beklentileri Üzerine Bir Araştırma. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 5(1).
- Türk Dil Kurumu. (2006). Güncel Türkçe Sözlük. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5a084dc89f39d2.24321918
- TFF.(2012).[Http://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/0002012/TFFDokuman/Talimatlar/2012/Antrenor-Lisans-Kurslari-Talimati.pdf](http://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/0002012/TFFDokuman/Talimatlar/2012/Antrenor-Lisans-Kurslari-Talimati.pdf)
- Üstündağ, N. (2001). Müfredat laboratuvar okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin bilgisayar tutumları ile kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi) Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Vesile, Y. (2003). Genç sporcularda etkili antrenör müsünüz? Olimpik Antrenör, Türk Spor Vakfı Yayını.
- Yücel, M.G. (2010). Antrenör-sporcu ilişkisini etkileyen faktörler (güreş örneği). (Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Yükseköğretim Kurumu Kanunu. (1981, 6 Kasım). T.C. Resmî Gazete, (17506).
- Zelyurt, M. K., & Şaşmaz Ataçocuğu, M. (2016). Investigation of working conditions of coaches in sports centers in İstanbul. İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi.
- Ziyagil, M. A., & Sevimli, D. (2013). Avrupa Birliği ile uyum sürecinde yükseköğretimde antrenörlük eğitiminin yeniden yapılanması. Atatürk Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi.

EKLER

EK-1: Bilgilendirilmiş Gönüllü Onay Formu

Sayın Katılımcımız

Katılacağınız bu çalışma, Spor Lisesi Öğrencilerinin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutumlarının incelenmesi ” adıyla, Cahit ZENGİN tarafından 18.03.2024-30.04.2024 tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Yapılan çoğu araştırmalarda öğrencilerin veya öğretmenlerin beden eğitimi ve spor öğretmenliği dersine veya mesleğine yönelik tutumları ölçülmektedir. Fakat antrenörlük mesleği ile ilgili hem mesleği icra edenlerin, hem bölümü okuyanların hem de eğitim-öğretim hayatına devam eden öğrencilerin antrenörlük mesleği hakkında tutumlarının ölçülmemesi literatürdeki eksiklik olarak tespit edilmiştir. Bu bağlamda antrenörlük mesleğine yönelik tutumların tespiti ile meslek adaylarının mesleğe ilişkin tutumları geçerli ve güvenilir bir şekilde saptanabilir.

Araştırmanın Nedeni: Tez çalışması

Araştırmanın Yapılacağı Yer: Mardin/Kızıltepe Spor Lisesi

Araştırma Uygulaması: Anket

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı’nın ve okul/kurum yönetiminin izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çalışmada sizden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir. Veriler sadece araştırmada kullanılacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır. Uygulamalar, kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden rahatsız hissederseniz cevaplama işini yarıda bırakabilirsiniz. Katılımı onaylamadan önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz.Saygılarımızla,

Araştırmacı :

İletişim Bilgileri :

Yukarıda bilgileri bulunan araştırmaya katılmayı kabul ediyorum .

....../...../.....

İsim Soyisim İmza:

Katılımcı Adı-Soyadı:

Telefon Numarası :

EK-2: Veli Onay Formu

VELİ ONAY FORMU

Sevgili Anne/Baba,

Bu katıldığınız çalışma bilimsel bir araştırma olup, araştırmanın adı “Spor Lisesi Öğrencilerinin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutumlarının incelenmesi”dir. Bu çalışma, Mardin Artuklu Üniversitesi öğretim elemanlarından Dr. Öğretim Üyesi Mustafa TÜRKMEN ve yüksek lisans öğrencisi Cahit ZENGİN tarafından yürütülen bir çalışmadır. Bu çalışmanın amacı; spor lisesinde öğrenimine devam öğrencilerin antrenörlük mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi ve elde edilen veriler doğrultusunda öneriler geliştirmektir. Bu anket çalışmasına çocuğunuzdan tam katılım sağlaması beklenmektedir.

Çocuğunuzun çalışmaya katılımının onun psikolojik gelişimine hiçbir olumsuz etkisi olmayacağından emin olabilirsiniz. Çalışmaya katılım tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Sizden izin istenildiği gibi çalışma öncesinde çocuğunuzun da sözel olarak rızası alınacaktır.Çocuğunuzun dolduracağı testlerde cevapları kesinlikle gizli tutulacak ve bu cevaplar sadece bilimsel araştırma amacıyla kullanılacaktır. Bu formu imzaladıktan sonra da çocuğunuz katılımcılıktan ayrılma hakkına sahip olacaktır.

Çalışma hakkında daha fazla bilgi almak ve sorularınız için Cahit ZENGİN /.....@gmail.com ile iletişime geçebilirsiniz.

Bu çalışmaya velisi olduğum.....'un gönüllü olarak katılmasını kabul ediyorum.

Veli
Ad- Soyad
İmza
.....

Tarih
...../...../20..

EK-3: Etik Kurul İzni

Evrak Tarih ve Sayısı: 19/02/2024-133095

T.C.
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu

Sayı : E-79906804-020-133095
Konu : 2024 2.oturum kurul kararları

19/02/2024

Sayın Dr.Öğr.Üyesi Mustafa TÜRKMEN

İlgi : a) 17/01/2024 tarihli ve Bila sayılı yazı.
b) 17/01/2024 tarihli ve Bila sayılı yazı.

Mezkûr çalışmalarınızın üniversitemiz Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulunca yapılan değerlendirme sonuçları ektedir.
Bilgilerinizi rica ederim.

Prof.Dr. Serhat HARMAN
Etik Kurulu Başkanı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSN4J8UEK4 Pin Kodu :88462

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/mardin-artuklu-universitesi-ebys>

Adres:Diyarbakır Yolu Üzeri Devlet Hastanesi Yanı PK.47200 Artuklu/ Mardin
Telefon:+90 482 213 40 02 Faks:+90 482 213 40 04
e-Posta:etikkurulu@artuklu.edu.tr Web:<http://www.artuklu.edu.tr>

Bilgi için: Murat Hıdır Yumuş
Unvanı: Raportör

T.C. MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ		
	ÜNİVERSİTE BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU KARARI	Dok. No: MAU-FRM-01-KARARLAR/02
		İlk Düz. Tar.: 02/01/2020
		Rev. No/Tar.: 00/...
		Sayfa: 1/1

OTURUM YILI	OTURUM SAYISI	OTURUM TARİHİ	OTURUM SAATİ
2024	2	14.02.2024	10.00

Üniversitemiz Etik Kurulu, Prof. Dr. Serhat HARMAN Başkanlığında toplanarak aşağıdaki kararları almıştır.

GÜNDEM 11:

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa TÜRKMEN' in "Evrak Tarih ve Sayısı: 17/01/2024-128406" olan dilekçesi ile sorumlu araştırmacısı olduğu "*Spor Lisesi Öğrencilerinin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi*" başlıklı araştırmasının etik açıdan değerlendirilmesi,

KARAR 11:

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa TÜRKMEN' in "Evrak Tarih ve Sayısı: 17/01/2024-128406" olan dilekçesi ile sorumlu araştırmacısı olduğu "*Spor Lisesi Öğrencilerinin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi*" başlıklı araştırması etik açıdan değerlendirilerek uygun olduğu görüş ve kanaatine oy birliği ile karar verilmiştir.

Hazırlayan: Birim Kalite Komisyonu	Kontrol Eden: Üniversite Kalite Komisyonu	Onaylayan: Üniversite Kalite Komisyon Başkanı
---------------------------------------	--	--

EK-4 : İl Millî Eğitim İzin Belgesi

T.C.
MARDİN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-63050228-605.01-100957433
Konu : Araştırma İzni (Cahit ZENGİN)

24.04.2024

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 21.01.2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-E.1563890 sayılı yazısı (Genelge No: 2020/2).
b) Mardin Artuklu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğünün 27/03/2024 tarih ve E-65966818-302.99-138351 sayılı yazısı.
c) Valilik Makamının 22/04/2024 tarihli ve E-63050228-605.01-100857127 sayılı Oluru.

İlgi (b) yazıya istinaden, Mardin Artuklu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü Eğitim Bilimleri Anabilimleri Dalı Eğitim Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Cahit ZENGİN "*Spor Lisesi Öğrencilerinin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi*" başlıklı 2023-2024 Eğitim ve Öğretim yılının 15/04/2024-31/05/2024 tarihleri arasında ilimiz Kızıltepe İlçesi, Kızıltepe Spor Lisesinde tez çalışması talebi ile ilgili evrakları komisyon tarafından incelenmiştir. tamamlanacak araştırma ile ilgili sonuç raporlarını 30 gün içerisinde Müdürlüğümüze sunulması gerekmektedir.

İlgi (a) genelgeye göre incelenmiş olup; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası Millî Eğitim Temel Kanunu ile Türk Millî Eğitiminin genel amaçlarına uygun olarak, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa, yürürlükteki diğer tüm düzenlemelerde belirtilen hüküm esas ve amaçlara aykırılık teşkil etmeyecek şekilde, denetimleri ilgili ilçe millî eğitim müdürlükleri ve okul/kurum idaresinde olmak üzere; kurum faaliyetlerini aksatmadan ve gönüllülük esasına dayalı olarak yapması ilgi (c) olur ile uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi rica ederim.

Murat DEMİR
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

Ek :
-İlgi (a ve b) Yazı ve ekleri (15 Sayfa)
-İlgi (c) Olur (1 Sayfa)

Dağıtım:
Kızıltepe Kaymakamlığı
İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü

Bilgi:
Mardin Artuklu Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Adres : Mardin İl Millî Eğitim Müdürlüğü Yenipazar Mahallesi 34.Sokak
No:9 47100 Artuklu/Mardin
Telefon No : 0 (482) 212 12 58
E-Posta: stratejigelistirme47@meh.gov.tr
Kep Adresi : meh@hs01.kep.tr
Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meh-ebys>
Bilgi için: Muazzez SALGİT
Unvan : Memur
Faks:4822121236
İnternet Adresi: www.mardin.meh.gov.tr
Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meh.gov.tr> adresinden 4094-886c-3fca-a8d5-4cbe kodu ile teyit edilebilir.

T.C.
MARDİN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-63050228-605.01-100857127
Konu : Araştırma İzni (Cahit ZENGİN)

22.04.2024

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi : a) Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 21.01.2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-E.1563890 sayılı yazısı (Genelge No: 2020/2).
b) Mardin Artuklu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğünün 27/03/2024 tarih ve E-65966818-302.99-138351 sayılı yazısı.

İlgi (b) yazıya istinaden, Mardin Artuklu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğünün Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü Eğitim Bilimleri Anabilimleri Dalı Eğitim Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Cahit ZENGİN "*Spor Lisesi Öğrencilerinin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi*" başlıklı 2023-2024 Eğitim ve Öğretim yılının 15/04/2024-31/05/2024 tarihleri arasında İlimiz Kızıltepe İlçesi, Kızıltepe Spor Lisesinde tez çalışması talebi ile ilgili evrakları komisyon tarafından öncelenmiştir. tamamlanacak araştırma ile ilgili sonuç raporlarını 30 gün içerisinde Müdürlüğümüze sunulması gerekmektedir.

İlgi (a) Genelge doğrultusunda, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası Millî Eğitim Temel Kanunu ile Türk Millî Eğitiminin genel amaçlarına uygun olarak, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa, yürürlükteki diğer tüm düzenlemelerde belirtilen hüküm esas ve amaçlara aykırılık teşkil etmeyecek şekilde, denetimleri ilgili ilçe millî eğitim müdürlüğü ve okul/kurum idaresinde olmak üzere, kurum faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına dayalı olarak yapması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir..

Makamınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim

Selim KARAHANLI
Müdür a.
İl Millî Eğitim Şube Müdürü

OLUR
Murat DEMİR
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Adres : Mardin İl Millî Eğitim Müdürlüğü Yenisehir Mahallesi 34.Sokak
No:9 47100 Artuklu/Mardin
Telefon No : 0 (482) 212 12 58
E-Posta: stratejigelistirme47@meb.gov.tr
Kep Adresi : mebi@hs01.kep.tr
Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>
Bilgi için: Muazzez SALGİT
Unvan : Memur
Faks:4822121236
İnternet Adresi: www.mardin.meb.gov.tr
Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden a796-33c2-37e6-9870-30db kodu ile teyit edilebilir.

EK-5: Demografik Bilgi Formu

DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU

Yaşınız: 15 () 16 () 17 () 18 ()

Cinsiyet: Erkek () Kadın ()

Sınıf Düzeyi: 9.SINIF () 10. SINIF () 11. SINIF () 12.SINIF ()

Aktif Spor Yapma Durumu: Evet () Hayır ()

Aktif Spor Yapma Yılı: 0-5 Yıl () 6-10 Yıl () 11 yıl ve üzeri ()

Haftalık Antrenman Süresi: 1-2 Gün () 3-4 Gün () 5 Gün ve Üzeri ()

Milli Sporcu Olma Durumu: Evet () Hayır ()

EK-6: Anket Çalışması

Spor Lisesi Öğrencilerinin Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenliklere Göre İncelenmesi (Mardin İl Örneği)

1. Fırsat verilirse birAntrenörün yanında çalışmak isterim.

- ☐ KESİNLİKLE KATILMIYORUM
- ☐ KATILMIYORUM
- ☐ KARARSIZIM
- ☐ KATILIYORUM
- ☐ KESİNLİKLE KATILIYORUM

2. Antrenörlük mesleği bana sıkıcı geliyor.

- ☐ KESİNLİKLE KATILMIYORUM
- ☐ KATILMIYORUM
- ☐ KARARSIZIM
- ☐ KATILIYORUM
- ☐ KESİNLİKLE KATILIYORUM

3. Benim için uygun olan mesleğin Antrenörlük olduğuna inanıyorum.

- ☐ KESİNLİKLE KATILMIYORUM
- ☐ KATILMIYORUM
- ☐ KARARSIZIM
- ☐ KATILIYORUM
- ☐ KESİNLİKLE KATILIYORUM

4. Antrenör olma düşüncesi bile bana cazip geliyor.

- ☐ KESİNLİKLE KATILMIYORUM
- ☐ KATILMIYORUM
- ☐ KARARSIZIM
- ☐ KATILIYORUM
- ☐ KESİNLİKLE KATILIYORUM

5. Antrenörlük ilgi duyduğum meslekler arasındadır.

- ☐ KESİNLİKLE KATILMIYORUM
- ☐ KATILMIYORUM
- ☐ KARARSIZIM
- ☐ KATILIYORUM
- ☐ KESİNLİKLE KATILIYORUM

6. İmkan verilirse Antrenör olmak isterim.

- ☐ KESİNLİKLE KATILMIYORUM
- ☐ KATILMIYORUM
- ☐ KARARSIZIM
- ☐ KATILIYORUM
- ☐ KESİNLİKLE KATILIYORUM

7. Gelecekte Antrenörlük mesleğini seçmek isterim.

- ☐ KESİNLİKLE KATILMIYORUM
- ☐ KATILMIYORUM
- ☐ KARARSIZIM
- ☐ KATILIYORUM
- ☐ KESİNLİKLE KATILIYORUM

8. Antrenörlerle ilgili her şey ilgimi çeker.

- ☐ KESİNLİKLE KATILMIYORUM
- ☐ KATILMIYORUM
- ☐ KARARSIZIM
- ☐ KATILIYORUM
- ☐ KESİNLİKLE KATILIYORUM

9. Antrenörlerle ilgili haberleri takip ederim.

- ☐ KESİNLİKLE KATILMIYORUM
- ☐ KATILMIYORUM
- ☐ KARARSIZIM
- ☐ KATILIYORUM
- ☐ KESİNLİKLE KATILIYORUM

10. Antrenörler hakkında konuşmaktan büyük zevk alırım.

- ☐ KESİNLİKLE KATILMIYORUM
- ☐ KATILMIYORUM
- ☐ KARARSIZIM
- ☐ KATILIYORUM
- ☐ KESİNLİKLE KATILIYORUM

11. Antrenörlük yapan insanlara sempati duyarım.

- ☐ KESİNLİKLE KATILMIYORUM
- ☐ KATILMIYORUM
- ☐ KARARSIZIM
- ☐ KATILIYORUM
- ☐ KESİNLİKLE KATILIYORUM

12. Spor müsabakalarından sonra antrenörlerin yorumlarını dinlerim.

- ☐ KESİNLİKLE KATILMIYORUM
- ☐ KATILMIYORUM
- ☐ OKARARSIZIM
- ☐ OKATILIYORUM
- ☐ KESİNLİKLE KATILIYORUM

13. Spor kulüplerinin antrenörlere ihtiyacı olmadığını düşünüyorum.

- ☐ KESİNLİKLE KATILMIYORUM
- ☐ KATILMIYORUM
- ☐ OKARARSIZIM
- ☐ OKATILIYORUM
- ☐ KESİNLİKLE KATILIYORUM

14. Antrenörlerin fikirlerini değerli bulmam.

- ☐ KESİNLİKLE KATILMIYORUM
- ☐ KATILMIYORUM
- ☐ OKARARSIZIM
- ☐ OKATILIYORUM
- ☐ KESİNLİKLE KATILIYORUM

15. Herhangi bir spor müsabakasından sonra antrenörlerin konuşmasını boş bulurum.

- ☐ KESİNLİKLE KATILMIYORUM
- ☐ OKATILMIYORUM
- ☐ OKARARSIZIM
- ☐ OKATILIYORUM
- ☐ OKESİNLİKLEKATILIYORUM

2, 13, 14, ve 15. Maddeler ters maddedir. Puanlamada ve analiz yaparken dikkate alınmalı.

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı	Cahit Zengin
Yabancı Dili	İngilizce - Arapça
Orcid Numarası	0009-0002-1974-6905
Ulusal Tez Merkezi Referans Numarası	10610893
Lise	Mardin / Kızıltepe Ali Rıza Alparslan Anadolu Lisesi(2010-2014)
Lisans	Kirikkale Üniversitesi-Spor Bilimleri Fakültesi-Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği(2015-2019)
Yüksek Lisans	Mardin Artuklu Üniversitesi-Beden Eğitimi ve Spor Tezli Yüksek Lisans(2023-2025)
Mesleki Deneyim	2020-2025-Öğretmenlik
Akademik Çalışmalar	1. Antrenörlük Mesleğine Yönelik Tutum (Seminer) 2. Spor Bilimleri Alanında Özgün Çalışmalar - Özel Gereksinimli Bireyler ve Spor (Kitap Bölümü)